

ΤΕΥΧΟΣ 267 • ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

Άγιοι Ισαπόστολοι Κύριλλος και Μεθόδιος

Περιεχόμενα Τεύχους

- 04 Πατριαρχικές ευχές
- 06 Ι.Μ. Ν. Ζηλανδίας & Ωκεανίας
- 08 Ι.Μ. Μεξικού - Κολομβία
- 11 π. Ιερώνυμος Quintero
- 12 Ι.Μ. Ναϊρόμπι
- 16 Ι.Μ. Άκκρας
- 20 Ι.Μ. Κατάγκας
- 26 Ι.Ε. Αρούσας
- 29 Ι.Ε. Τολιάρας
- 32 Ι.Ε. Μπουκόμπας
- 36 Ιεραποστολή στην Κολομβία
- 41 π.Χρυσ.Παπασαραντόπουλος
- 44 Ο άγιος και ο ιεραπόστολος

Μπορείτε να καταθέσετε την αγάπη σας για την Εξωτερική Ιεραποστολή, με τους παρακάτω τρόπους:

ALPHA BANK (CRBAGRAA)
GR93 0140 4050 4050 0200 2000 170

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ETHNGRAA)
GR06 0110 2560 0000 2564 8000 609

EUROBANK (ERBKGRAA)
GR24 0260 2060 0001 0010 1157 390

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (PIRBGRAA)
GR70 0172 2000 0052 0005 2141 068

PAYPAL στο paypal.me/ierapostoles

Για όλες τις καταθέσεις εκδίδονται και αποστέλλονται θεωρημένες αποδείξεις.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

Έτος ίδρυσης: 1963

Τιμήθηκε από το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας

Τεύχος 267 | Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2024

Υπεύθυνος έκδοσης: Νόσσης Ψαρράς

Οι συντάκτες ευθύνονται για τα κείμενά τους

Το περιοδικό αποστέλλεται δωρεάν

Εκτύπωση: Γραφικές Τέχνες "Μέλισσα"

Ιδιοκτήτης

Αδελφότητα Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής

Μακένζυ Κινγκ 6, Πλατεία Αγίας Σοφίας
546 22 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

T. 2310 279910

www.ierapostoles.gr

office@ierapostoles.gr

Αναγνωρισμένο φιλανθρωπικό σωματείο

Πνευματικός ιδρυτής: † Αρχιμανδρίτης Χρυσόστομος
Παπασαραντόπουλος (1903-1972)

Ιδρυτικός Πρόεδρος: † Παντελής Μπάγιας

Μέγας Ευεργέτης: † Παν. Παπαδημητρακόπουλος

Επίτιμος Πρόεδρος: † Πατριάρχης Αλεξανδρείας και
πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρος

Διοικητικό Συμβούλιο:

Χαράλαμπος Μεταλλίδης Πρόεδρος

Νόσσης Ψαρράς Αντιπρόεδρος

Κων/νος Β. Μεταλλίδης Γ. Γραμματέας

Ζηνόβιος Ιατρού Ταμίας

Ευαγγελία Τραϊκούδη Μέλος

Δημήτριος Σωτήρκος Μέλος

Εμμανουήλ Καρακούσης Μέλος

Απόστολος Ροκάς Μέλος

Χριστίνα Παυλίδου Μέλος

Αναφορές δημιουργών

Adobe Stock

08 ondrejprosimsky 12 Oleg Znamenskiy 16 Living Legend
20 Luk 24 Joe Restuccia III/Danita Delimont
26 Paul Hampton 29 Farbzauber 32 gudkovandrey
44 Zach 45 martin

Άγια Χριστούγεννα 2024

*Ευχόμαστε η Χάρις του γεννηθέντος Χριστού μας
να επισκιάζει εσάς και τα έθνη το νέο έτος 2025*

Πατριαρχικές ευχές

† Θεοφιλέτατοι ἱεροτάτοι ἀγαπώμενοι ἀδελφοί

Ἐννομίαι Κόριε Χαράλαμπε Μεταλλίδη, Πρόεδρε τῆς Ἀδελφότητος Ὀρθοδόξου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς Θεσσαλονίκης, τέκνον τῆς ἡμῶν Μετριότητος, Χάρις καὶ Ἐλεος ἐφ' ὑμᾶς καὶ εἰρήνη παρὰ τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Μετὰ χαρᾶς ἐλάβομεν τὴν ἀπὸ 23ης Ὀκτωβρίου ἑ.ε. ὑμετέραν ἐπιστολὴν, δι' ἧς εὐγενῶς ἐνημερώνετε τὴν ἡμῶν Μετριότητα περὶ τῆς συνθέσεως τοῦ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς εὐλογημένης Ἀδελφότητος Ὀρθοδόξου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς Θεσσαλονίκης, κατόπιν τῶν ἀρχαιρεσιῶν τῆς 13^{ης} Ὀκτωβρίου ἑ.ε. καὶ εὐχαριστοῦντες ὁλοθύμως πρὸς τοῦτο, συγχαίρομεν ὑμᾶς ἐκ μίσης καρδίας, ὡς καὶ πάντα τὰ ἐκτελεγμένα ἔμας Μέλῃ τοῦ νέου Δ.Σ.

Τηροῦμεν εἰς τὸ φυλακτικόν τῆς καρδίας μας τὰς πολλαπλὰς εὐεργεσίας τῆς περιωνύμου Ἀδελφότητος κατὰ τὰ ἔτη τῆς ταπεινῆς ἐπισκοπικῆς διακονίας ἡμῶν εἰς τὰς τοπικὰς Ἱεραποστολικὰς Ἐκκλησίας Καμεροῦν καὶ Ζιμπάμπουε, ἐνῶ ἐπανορθοῦμεν τὸν ἐν Χριστῷ, τῷ Κυρίῳ καὶ Θεῷ ἡμῶν, θερμουργὸν καὶ ἀμείωτον Ἱεραποστολικὸν ζῆλον καὶ τὸ ἐκ τῆς ζωοῦσης πίστεως προερχόμενον ψυχικὸν σθένος ὑμῶν, ὑπογραμμίζοντες τὴν ἀρραγὴ μεθ' ὑμῶν ἐνότητα, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς κατ' ἀνθρώπου ἐνοσχίσιας τοῦ Ἀποστολικοῦ ἔργου καὶ τῆς κηρύξεως τοῦ Εὐαγγελικοῦ λόγου «πάση τῇ κτίσει».

Ὅθεν, συγχαίροντες καὶ αἰθῆς ὑμᾶς διὰ τὴν νέαν σύνθεσιν τοῦ Δ.Σ. εὐχαριστοῦμεν τὴν ἐγνωσμένην ἀγάπην ὑμῶν, ὡς αὕτη ἐδεηλάνεται διὰ τῆς ὑμετέρας ἀμπρόκτου συναγωγῆς πρὸς τὸν ἑμπερίστατον Ἀφρικανὸν ἀδελφόν διὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς παλαιφάτου Πατριαρχείου καὶ ἀπονέμοντες τὸν δόκιον τῆς Ἐκκλησίας ἔπαινον εἰς πάντας, διατελοῦμεν μετὰ πολλῶν πατρικῶν εὐχῶν Πατριαρχικῶν εὐλογιῶν καὶ εὐγνωμοσύνης.

Διάπτορος πρὸν Κύριον εὐχέτης πάντων ὑμῶν

† Θεοφιλέτατος ἱεροτάτος ἀγαπώμενος ἀδελφός

Ἐν τῇ Μεγάλῃ Πόλει τῆς Ἀλεξανδρείας
τῇ 14ῃ Νομβρίου 2024

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ & ΩΚΕΑΝΙΑΣ

Η Ιεραποστολή στους Αντίποδες

*Απόσπασμα από την εισήγηση του Μητροπολίτη Νέας Ζηλανδίας
κ. Μύρωνα στη Σύνοδο της Ιεραρχίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου*

Μου δόθηκε η ευκαιρία να αντικρίσω και να βιώσω από κοντά πρωτοχριστιανικές αποστολικές εμπειρίες της Εκκλησίας μας. **Να διαπιστώσω έμπρακτα ότι όλα όσα περιγράφονται στις Επιστολές και στις Πράξεις των Αποστόλων είναι πέρα για πέρα αληθινά.** Πρόκειται για μια ιστορία που επαναλαμβάνεται μέχρι και τις μέρες μας, εκεί όπου η Ορθόδοξη Εκκλησία γεννάει νέες τοπικές Εκκλησίες. Τα προβλήματα και οι παιδικές ασθένειες της νέας μικρής Εκκλησίας, δεν μπορούν να θολώσουν τη θέα των θαυμαστών που επιτελούνται καθημερινά με τη Χάρη του Θεού για την εδραίωση και τη διάδοση της Αληθείας στη πλέον απομεμακρυσμένη γωνιά του πλανήτη μας. Μας αξίωσε ο Θεός να γνωρίσουμε, να συναναστραφούμε και να συμβιώ-

σουμε με ανθρώπους που έφεραν τη Χάρη Του, την ακτινοβολούσαν και την διαμοίραζαν χωρίς να αντιλαμβάνονται το επιτελεσθέν, δίδοντάς μας βιωματικά, το μέτρο της αποστολής μας και τον επιδιωκόμενο σκοπό της ιεραποστολής και της Εκκλησίας μας. Η πανθομολογούμενη βίωση της Χάριτος του Θεού, από τον προσφάτως κοιμηθέντα πατέρα Βαρνάβα, ινδουιστή στην καταγωγή, στην πόλη Λαμπάσα του νησιού Βίτι Λέβου των Φίτζι, μας βεβαιώνει την παρουσία και την ευαρέσκεια του Θεού, αποτελώντας πνευματική πυξίδα μας.

Ευχαριστίες. Όλα τα παραπάνω δεν θα ήταν δυνατόν να λαμβάνουν χώρα αν δεν υπήρχαν οι καλοί Σαμαρείτες, οι συγκυρηναίοι και οι ευαίσθητοι άνθρωποι να στηρίξουν και να βοηθήσουν. **Ευχαριστώ και**

ευγνωμόνω: [...] την Αδελφότητα Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής με έδρα τη Θεσσαλονίκη, που προβάλλει το ιεραποστολικό έργο στο περιοδικό της, συμβάλλοντας οικονομικά στην αγορά γης, στις καθημερινές ανάγκες των ιεραποστόλων και των νεοφωτίστων και στη διάδοση του ιεραποστολικού μηνύματος. [...]

Κλείνοντας την ομιλία μου, θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι όλοι όσοι διακονούν στην ιεραποστολή του Ειρηνικού Ωκεανού, τυγχάνουν εθελοντές. Δεν υπάρχουν μισθοί με τη γνωστή έννοια, ούτε υγειονομική ασφάλεια των ιερέων και των ιεραποστόλων. Υπάρχει μονάχα κάλυψη των αναγκών των ιερέων και των ιεραποστόλων για φαγητό, μετακίνηση, καθημερινά έξοδα και φιλανθρωπία. Σας κρούουμε και θα σας κρούσουμε την θύρα. Σας παρακαλούμε πολύ μη μας αφήσετε να αισθανθούμε ότι σας γίναμε βάρος, μη μας αντιμετωπίσετε ως επαίτες, δείτε μας ως προέκταση της δικής σας

μαρτυρίας, προσφοράς και θυσίας και ως πρόσκληση συμμετοχής στη χαρά του ευαγγελισμού του κόσμου όλου και στην συναντίληψη των θαυμασίων του Θεού.

Η ιεραποστολή στους Αντίποδες δεν είναι προσωπική μας υπόθεση. Είναι συλλογική υπόθεση της Εκκλησίας, είναι οικουμενική υπόθεση. Εμείς, χάριτι και ανοχή Θεού, βρισκόμαστε φυσική παρουσία εκεί, ως ο τελευταίος κρίκος. Χωρίς την δική σας συμμετοχή, η χαρά είναι ελλιπής. Μη στερήσουμε στον εαυτό σας και στα μέλη του ποιμνίου μας αυτή την χαρά. Είμαστε όλοι προσκεκλημένοι. Είμαστε όλοι ευπρόσδεκτοι. **Μην αφήσουμε κανέναν αγρό και κανέναν βου να μας στερήσει την χαρά.** Και είναι μεγάλη η χαρά όταν βλέπεις την ύλη να μετασχηματίζεται σε ευχαριστία και δοξολογία προς τον Θεό, σε αγάπη προς τον συνάνθρωπο, σε αγιότητα βίου και σε συμμετοχή στην Θεία Δόξα. Ως ευπαρέσθητε.

† Ο Νέας Ζηλανδίας Μύρων

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΕΞΙΚΟΥ
Ιεραποστολικό Κλιμάκιο Κολομβίας
Οι αδελφοί μας στο Σερετέ

Στην αρχή της ορθόδοξης Ιεραποστολής στην δική μας γη, ήμασταν απλώς ένα όνειρο και μια παρά Θεού κλίση πλασμένη στην ζωή ορισμένων Κολομβιανών ανθρώπων, κλίση που σπρώχνει την ύπαρξη μας προς την ορθοδοξία αλλά χωρίς να καταλάβουμε από πού και γιατί πηγάζει στην δική μας καρδιά, στην καρδιά του επισκόπου Μυρίνης Αθηναγόρα και την δική μου το να ψάχνουμε την Ορθοδοξία για να την φέρουμε στην δική μας ευρύτερη περιοχή. Η Ορθοδοξία ήταν κάτι όμορφο αλλά μακρινό, μακρινό από τους λαούς μας και την ήδη δική μας επηρεασμένη λογική από τον υπερβολικό ορθολογισμό της Δύσης, μία εξωτική Χριστιανοσύνη θα έλεγα. Αλλά μέσα μας κάτι ή Κάποιος μάς έλεγε: προχωρήστε και μην σταματάτε. Λί-

γοι είναι αυτοί που καταλαβαίνουν γιατί συγκινούμαστε τόσο πολύ όταν γεγονότα όπως μια διακονική χειροτονία, ένα βάπτισμα ή ένα ορθόδοξο κήρυγμα μάς κάνουν να δακρύζουμε, αλλά το θεόστομο της Ορθόδοξης πίστης είναι κάτι τόσο πολύτιμο στην δική ζωή, που κάθε θυσία είναι μικρή μπροστά στα πολλά που κερδίζουμε και κάθε βήμα ένα θαύμα.

Δεν ήμασταν πλούσιοι ή εύποροι νέοι, απλώς παιδιά από φτωχές γειτονιές, από άπορες οικογένειες, από εκείνους που πρέπει να δουλεύουν σκληρά για να τα βγάλουν πέρα, ή καλύτερα από εκείνους που εργάζονται όχι για να ζήσουν αλλά για να επιβιώσουν. Ο Θεός γράφει ίσια σε στραβές γραμμές, γιατί μέσα στον αγώνα μας, χωρίς χρήματα και υλικά αγαθά για να χρηματοδοτήσουμε

ένα ταξίδι προς την πηγή της ορθόδοξης πίστης, που είναι ο ελληνικός κόσμος, ο Θεός οικοδόμησε τα πάντα και με την δική του Χάρη και όχι από δίκες μας δυνάμεις έδωσε σε εμάς τον τρόπο να το καταφέρουμε. Πως το έκανε, δεν το ξέρουμε, αλλά γιατί το έκανε το καταλαβαίνουμε, είναι η υπερβολική του αγάπη για μας. Όπως και να έγινε, σημασία έχει πως έγινε και σήμερα έχουμε μία δυνατή ορθόδοξη παρουσία όχι μόνο στην Κολομβία και την Βενεζουέλα αλλά σε όλη την Μητρόπολη Μεξικού, Καραϊβική, Κολομβίας και Βενεζουέλας και μας έδωσε στο πρόσωπο του Μητροπολίτη Μεξικού κ. Ιακώβου, έναν αληθινό Ιεραπόστολο, ποιμενάρχη και πατέρα, συμπάσχοντα με το λαό μας και πρωτοπόρο και συνοδοιπόρο σε κάθε αγώνα που τελούμε.

Είναι πολύ σημαντικό τώρα να σας μιλήσω για τις εργασίες της κατασκευής του Ορθόδοξου ναού στην πόλη Cereté Cordoba της Κολομβίας, αν και θα αφήσω τις φωτογραφίες να σας δείξουν τι γίνεται εκεί για να καταλάβετε το έργο μέσα από τα δικά σας μάτια. Η Ορθόδοξη κοινότητα του Cereté αποτελείται από απλούς αγρότες που ζουν στην ύπαιθρο, δηλαδή στα περίχωρα της πόλης, οι οποίοι είναι περιορισμένοι λόγω της έλλειψης οικονομικών πόρων. Για αυτό και θέλουμε το ναό να είναι όμορφος, ώστε όχι μόνο να τον αξιοποιήσουν λειτουργικά, ποιμαντικά και πνευματικά, αλλά να είναι και ένα κομψοτέχνημα για την δική τους τοπική κοινωνία.

Ο Θεός που μέσα στο απέραντο έλεός του δίνει λύσεις, μας επέτρεψε μέσω αγαπημένων ευεργετών να

Προχωράει και το εσωτερικό

Ξεκινήσουμε την ανέγερση του ναού για να μπορέσουμε να προσφέρουμε έναν κατάλληλο λειτουργικό χώρο για αυτήν την κοινότητα. **Ευχαριστούμε την Αδελφότητα Ορθόδοξου Εξωτερικής Ιεραποστολής για την υποστήριξη και ευεργεσία που προφέρει για την πραγματοποίηση αυτού του σπουδαίου έργου**, που ανταποκρίνεται στις ανάγκες μιας Ορθόδοξης κοινότητας, που μέχρι πρότινος τελούσε τη Θεία Λειτουργία κάτω από ένα δέντρο ή σε μέρη που δεν είναι τα καταλληλότερα για ένα τόσο μεγαλειώδες μυστήριο.

Το έργο έχει νησιωτικό ρυθμό, ώστε το μπλε να δείχνει την απεραντοσύνη της αγάπης του Θεού και η λευκότητα την καθαρή και αναλλοίωτη Ορθόδοξη πίστη, αποδεικνύοντας ταυτόχρονα πως ο ελλη-

νορθόδοξος κόσμος μάς άνοιξε τα μάτια της ελπίδας. Η πρόβλεψή μας, εκτός από την κατασκευή του ναού, περιλαμβάνει την κατασκευή κάποιων αιθουσών γύρω από αυτόν για τη δημιουργία του πρώτου τεχνικού και ξενόγλωσσου σχολείου για παιδιά της περιοχής που, λόγω περιορισμένων πόρων, δεν έχουν πρόσβαση σε ολοκληρωμένη εκπαίδευση και συχνά υποβιβάζονται στην πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια εκπαίδευση χωρίς να μπορούν να γίνουν επαγγελματίες.

Δεν είναι λιγότερο σημαντικό να μπορεί να χτιστεί το σπίτι του ιερέα, ώστε ο ιερέας να έχει ένα αξιοπρεπές μέρος για να ζήσει και να επιτελεί τα ποιμαντικά και πνευματικά του καθήκοντα.

Με πολλές ευχές
† Ο Άσσου Τιμόθεος

Ιεροδιάκονος Ιερώνυμος Quintero *Ένα ανύψωμένο όνειρο πίστης*

Στο ευλογημένο ταξίδι του χρόνου, ήρθε αυτή η αγία ημέρα της 17ης Σεπτεμβρίου 2024 τιμώνσα την Αγία Σοφία και τις θυγατέρες της Πίστη, Ελπίδα και Αγάπη. Στον ιερό καθεδρικό και προσκυνηματικό ναό της του Θεού Σοφίας Θεσσαλονίκης, αυτή την ηλιοκέντητη λαμπροφόρα ημέρα ο Jose Quintero από την ένθερμη Κολομβία υποδέχθηκε στην αγνοφόρα ψυχή του τη χάρη του Αγίου Πνεύματος παίρνοντας το όνομα Ιερώνυμος.

Ακολούθησαν στιγμές κατανυκτικές, πλήρεις δακρύων συγκίνησης κατά τη χειροτονία του σε ιεροδιάκονο από τον ποιμέναρχη μας Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεο, συλλειτουργούντος του πνευματικού του, Επισκόπου Άσσου Τιμοθέου, βοηθού επισκόπου της Ι.Μ. Μεξικού στην Κολομβία και τη Βενεζουέλα.

Άξιος! Άξιος! Άξιος!

Παρόντες σε αυτό το πνευματικό ανθισμένο όνειρο πίστης, προς τους νεοφώτιστους Ορθοδόξους αδελφούς μας της Κολομβίας η σεβαστή και αγαπητή μητέρα του Μαργαρίτα-Αικατερίνη, καρδιακοί φίλοι του νέου διακόνου και το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής, η οποία τον έχει αγκαλιάσει από καρδιάς καθ' όλη τη διάρκεια της παραμονής του στην Ελλάδα και τον ανέδειξε σε κοινωνικό της τέκνο.

Νόστης Ψαρράς

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΝΑΪΡΟΜΠΙ

Η άδικη δολοφονία ενός νεαρού αγιογράφου και κατηχητή στη Ναϊρόμπη

Οι κίνδυνοι εδώ στην Ιεραποστολή μας βρίσκονται στο καθημερινό πρόγραμμα, ίσως επειδή το έχουμε συνηθίσει τόσο που πια δεν του δίνουμε σημασία. Πέντε φονικές απόπειρες, ληστείες, επιθέσεις, θανάσιμες ασθένειες, τροχαία δυστυχήματα κ.λπ. –για να μην αναφέρω περισσότερα– γιατί πίστεψα βαθιά ότι το αόρατο χέρι τού Θεού δεν έπαψε ποτέ να μας προστατεύει και να μας ανοίγει νέους ορίζοντες για την πνευματική μας άνοδο με περισσότερη μετάνοια και περισυλλογή, αυτοέλεγχο τού δικού μας εγώ με ειλικρίνεια και βαθιά ταπείνωση. Πιστεύουμε απόλυτα ότι όλος αυτός ο πόνος, η αδικία και τα δάκρυα τελικά μας βοηθούν να καταλάβουμε καλύτερα τον άγνωστο εαυτό μας και να δούμε ότι στην ώρα του πόνου

μας νιώθουμε πλούσια ευλογημένοι.

Σήμερα τα γράφω όλα αυτά, γιατί με την είδηση της δολοφονίας ενός πολύ στενού μας φίλου και αδελφού, όλοι μας λυπηθήκαμε. Ο νέος αυτός δεν ήταν ένας τυχαίος. Ήταν προικισμένος με πολλές αρετές και σπάνια πνευματικά χαρίσματα. Ήταν άγνωστος και δεν του άρεσε καθόλου η φήμη και η δημοσιότητα. Τον γνωρίσαμε από βρέφος, αφού γεννήθηκε το 1995 και οι γονείς του ήταν πιστοί και στενά συνδεδεμένοι με την Ορθόδοξή μας Εκκλησία εδώ στην Κένυα. Από μικρός οδηγήθηκε στην κολυμβήθρα της άμεσης ένωσης με τον Θεό και τη διδασκαλία της Μιάς και αδιαίρετου Εκκλησίας. Οι γονείς του προφητικά τον αφιέρωσαν στον Θεό. Οδηγήθηκε στο ιερό και ήταν πιστός

και ταπεινός. Υπηρετούσε αθόρυβα ωςάν άγγελος. Οι γονείς του και πάλιν τον έμαθαν να λατρεύει τον Θεό και να σέβεται, ν' αγαπά όλους τους ανθρώπους αδιακρίτως χρώματος ή καταγωγής. Ο πατέρας του πού ήταν πολύ κοντά, ιδιαίτερα με τούς ιερείς και τις ενορίες που υπηρέτησε από το μακρινό Κιλιμάντζαρο μέχρι την Κεντρική Κένυα και τα περίχωρα της Ναϊρόμπης, άφησε παντού αγαθή μνήμη.

Η φτώχεια τους ήταν ασυναγώνιστη. Όμως αυτοί οι άνθρωποι δεν παραπονέθηκαν ποτέ τους. Εκείνος ο νέος ήταν πάντα σεμνός και ολιγομίλητος. Η σκέψη του ήταν συνέχεια στραμμένη μέσα στην εκκλησία, στην ενορία του που αγαπούσε υπερβολικά και υπηρετούσε με ξεχωριστό ζήλο. Έπρεπε κάθε Σάββατο να πάει στον ναό του Αρχαγγέλου Γαβριήλ, ώστε να καθαρίσει το ιερό

αλλά και ολόκληρο τον ναό, ώστε την επομένη να είναι όλα έτοιμα για τη θεία λειτουργία. Το πιο χαρακτηριστικό ήταν ότι κάθε Σάββατο ετοιμαζε μόνος του τα πρόσφορα για την τελετή της αναιμάκτου θυσίας. Οι άνθρωποι που τον ήξεραν καλά μας διαβεβαίωσαν ότι ήταν η μεγάλη του χαρά αυτή, γιατί το θεωρούσε ξεχωριστή ευλογία αυτός να έχει ένα τέτοιο διακόνημα.

Και η φρικτή δολοφονία του; Όπως κάθε μέρα έτσι κι εκείνη τη μέρα ξεκίνησε με τα πόδια να έλθει από το χωριό που μένει μαζί με τη γιαγιά του, για να έλθει στο Ορθόδοξο Κολλέγιο της Αφρικής για τα μαθήματά του. Τίποτε δεν έδειχνε ότι αυτή θα ήταν και η τελευταία του επίσκεψη, το τελευταίο του μάθημα στο Κολλέγιο που βρίσκεται στους χώρους της Πατριαρχικής Σχολής. Όπως πάντα συνομίλησε με τους

Διανομή τροφίμων από τον Μητροπολίτη Μακάριο

συμμαθητές του, παρακολούθησε τα μαθήματά του, χαιρέτησε τούς καθηγητές του με τον προσήκοντα σεβασμό και αργά το απόγευμα ξεκίνησε για το τελευταίο του ταξίδι, χωρίς επιστροφή. Λόγω φτώχειας, θέλησε να κάνει ένα μικρό σταθμό στο σπίτι του θείου του, για να ξεκουραστεί και να δειπνήσει μαζί τους, αφού περπάτησε αρκετά χιλιόμετρα.

Σε λίγα λεπτά συνέβηκε το απρόοπτο και κανείς μέχρι τώρα δεν γνωρίζει κάτω από ποιες συνθήκες οι δολοφόνοι τον αποτελείωσαν. Φαίνεται ότι προτού ξεψυχήσει τον βασάνισαν βάνουσα, ιδιαίτερα στο πρόσωπό του και συγκεκριμένα τα μάτια του τα είχαν σχεδόν βγάλει. Μαρτυρικός θάνατος. Ένας νέος αφιερωμένος στον Θεό να δέχεται αυτό το τρομερό κτύπημα ενώ ήταν ενάρετος και καθαρός, αγνός και ταπεινός τη καρδιά, πλούσιος με

τόσα χαρίσματα και αρετές. Ήταν ένα λαμπρό αστέρι που φώτιζε τους γύρω του.

Ανάμεσα στα διάφορα που οι άνθρωποι ήθελαν να δείξουν την αγάπη τους για τον άδικο χαμό του νέου αυτού ήταν κι ένα τραγούδι, το οποίο ο ίδιος συχνά σιγοψιθύριζε μόνος του. Περίπου έλεγε τα έξης: «Ο Θεός μου είναι μέσα μου, φίλος μου και σ' όλες τις κινήσεις μου είναι παρών. Με οδηγεί πάντα στο μονοπάτι της αιωνιότητας όπου στο τέλος θα πορευθούμε. Δεν επιθυμώ τα πλούτη του κόσμου αυτού για να με σέβονται και εκτιμούν οι άνθρωποι. Κι όταν ακόμα συναντήσω στη ζωή μου δοκιμασίες, ο Θεός είναι ο συνοδοιπόρος μου και φίλος μου».

Επειδή οι φίλοι του και ιδιαίτερα οι συμφοιτητές του και οι συμφοιτήτριές του από το Ορθόδοξο Κολλέγιο της Αφρικής γνώριζαν

πόσο αγαπούσε αυτό το τραγούδι, λίγο πριν την ταφή του όλοι μαζί το τραγούδησαν, πιστεύοντας ότι έτσι θα τον χαροποιήσουν εκεί που βρισκόταν. Φωνές αγγελικές τον συνόδευσαν στην τελευταία του κατοικία. Νόμιζε κανείς ότι κατέβηκαν οι άγγελοι από τον ουρανό στη γη για να τον υποδεχθούν ευφρόσυνα...

Στη φωτογραφία φαίνεται ο ίδιος στη σχολή αγιογραφίας της Μητροπόλεως να κρατά την εικόνα που αγιογράφησε με τα ίδια του τα χέρια. Σημείωσε στην τοπική του διάλεκτο και φαίνεται καθαρά «Μεθ' ημών ο Θεός». Ήταν το συμπέρασμα όλης του της πορείας εδώ στη γη.

Στην κηδεία του που έγινε σε μία απομακρυσμένη περιοχή της Κένυας -στον τόπο της καταγωγής του- αυτό είναι το έθιμο εδώ, μίλησαν διάφοροι φίλοι και γνωστοί του με πολύ πόνο για τον άδικο θάνατό

του. Ανάμεσα σ' αυτούς και μία γιαγιά από την ενορία του, που δημόσια παραδέχθηκε ότι μέσα της ποθούσε ο εγγονός της να μοιάσει του νεαρού αγιογράφου, αφού τον παρακολούθουσε για χρόνια πώς υπηρετούσε μέσα στο ιερό. Ήθελε με κάθε τρόπο ο εγγονός της να ακολουθήσει τον σωστό δρόμο. Και το πέτυχε αυτό. Εκείνη την ώρα μάς τον παρουσίασε. Κι αυτό το παιδάκι, σεμνό, ήταν κυριολεκτικά συγκλονισμένο από το γεγονός του άδικου και αδικαιολόγητου θανάτου του εμπνευστή και δασκάλου του.

Η δοκιμασία αυτή έδωσε σε όλους την εντύπωση ότι έγινε μία μυστική επίσκεψη του Θεού που συνοδευόταν από τη Θεία Χάρη Του που έδωσε την ευκαιρία σε όλους μας να σταυρώσουμε τα πάθη μας και τις αδυναμίες μας.

† Ο Ναϊρόμπι Μακάριος

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΑΚΚΡΑΣ

Ολα για τη δόξα του Χριστού

«Ὡ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ, ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ» γράφει ο Ἀπόστολος των Ἐθνῶν Παῦλος προς την Εκκλησία της Ρώμης (Ρωμ. 11:33) και κατ' ἐπέκταση προς τους Χριστιανούς όλων των αἰώνων. Για το «μέγα το μυστήριο» της σωτηρίας των ἀνθρωπίνων ψυχῶν, που η ἀγάπη, το ἔλεος και η πρόνοια του Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπιδαψιλεύει για εμάς. Σε κάθε λεπτό, κάθε στιγμή, κάθε βήμα, Εκείνος εἶναι τελικά που ἐπισφραγίζει την πορεία της Εκκλησίας Του. Εμείς απλῶς πράττουμε τα ἀνθρώπινα, Αυτός τα μεταμορφώνει σε Αἰώνια!

Με την Χάρη του Χριστοῦ, τις πρεσβείες της Κυρίας Θεοτόκου και τις ευχές του Μακαριωτάτου Πάπα και Πατριάρχου μας κ.κ. Θεοδώρου Β', η πνευματική ζωή και η πορεία

προς τα Ἐσχατα της Τοπικῆς μας Ορθόδοξης Εκκλησίας που παροικεῖ στην Γκάνα, στην Ἀκτή Ελεφαντόδοντος και στο Μάλι, μέρα με την ημέρα αυξάνει και καρποφορεῖ. Με ἀγῶνες και ἀγωνίες, με θυσίες και πόνους, ιδρώτες και ἀπογοητεύσεις, ἀλλά ταυτόχρονα με ἐλπίδα, αἰσιοδοξία, χάρη και χαρά, που πηγάζει ἀπό το Φως του Κυρίου.

Θέλω να σας κάνω κοινωνούς των προβλημάτων που ἀντιμετωπίζει κάθε Ἱεραπόστολος του Χριστοῦ ἐδῶ στην Ἀφρική, για να «γευθεῖτε» -ὅσο το δυνατόν- την καθημερινότητα των ἀδελφῶν μας.

Ἡ Ἀδελφότητα Ορθόδοξης Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς συμπαραστέκεται στο ἱεραποστολικό μας ἔργο. Τακτικά μας ἐνισχύει ποικιλοτρόπως με πολλά προγράμματα, που φτάνουν στους Ἀφρικανούς ἀδελφούς σαν ουράνια εὐλογία,

ενισχύοντάς τους στις δυσκολίες της ζωής. Ήδη, σε μικρό διάστημα πραγματοποιήσαμε τρεις γεωτρήσεις νερού στην Γκάνα, καλύπτοντας τις ανάγκες Κοινοτήτων εκτός της πρωτεύουσας, πλησίον των Ιερών Ναών Τιμίου Προδρόμου Gomoa Akropong, Αγίου Νικολάου New Town Tema, Μεταμορφώσεως του Χριστού Abeka Laraz Accra. Οι κάτοικοι των περιοχών λαμβάνουν δωρεάν νερό, δοξολογώντας τον Θεό και γνωρίζοντας την Ορθόδοξη Εκκλησία. Θα συνεχίσουμε με τις υπόλοιπες γεωτρήσεις μόλις τελειώσει η περίοδος των βροχών, καλύπτοντας και τις ανάγκες νερού στο δίπλα κράτος της Ακτής Ελεφαντοστού. Θερμά ευχαριστούμε όλους τους δωρητές που προσέφεραν προς την Αδελφότητα και προς εμάς την δύναμη να ανοίξουμε αυτά

τα πηγάδια. Προσευχόμαστε, την χαρά που δώσατε σε αυτούς τους ανθρώπους, να σας την ανταποδώσει ο Κύριος «εκατονταπλασίονα».

Βάση και θεμέλιο της ζωής μας είναι η προσευχή. Χωρίς την προσευχή δεν υπάρχει πνευματική ζωή. Η προσευχή για εμάς τους Ορθοδόξους είναι απόλυτα συνυφασμένη με την αναπνοή μας. Κάθε βήμα που θέλουμε να κάνουμε, το θέτουμε στην πρόνοια του Θεού. Κι Εκείνος μας στέλνει τις απαντήσεις, γιατί έχει την αδιάλειπτη μέριμνα για όλους τους ανθρώπους. Για τον λόγο αυτό θεσπίσαμε καθημερινές Ιερές Ακολουθίες, τακτικές Θείες Λειτουργίες και κυριακάτικα Σεμινάρια Ορθόδοξης Κατήχησης στον Καθεδρικό Ναό αμέσως μετά την Θεία Λειτουργία, με τα οποία οι πιστοί λαμβάνουν γνώση της Ορ-

Άλλη μια γεώτρηση, δωρεά της Αδελφότητάς μας

θοδοξίας, του Ευαγγελίου και των Πατέρων της Εκκλησίας. Επίσης, αποστέλλουμε κυριακάτικο κήρυγμα σε όλες τις ενορίες της χώρας, όπου μοιράζεται στους πιστούς. Ακόμα, κτίσαμε μέσα στους χώρους του Καθεδρικού Ναού, μικρό ιερό παρεκκλήσιο επ' ονόματι του Αγίου Διονυσίου Αρχιεπισκόπου Αιγίνης, όπου εκεί τελούμε καθημερινά τις Ιερές Ακολουθίες.

Τον Ιανουάριο του 2025, αρχίζουν τα μαθήματα στην Ορθόδοξη Σχολή Ποιμαντικής και Κατηχητικής «ο Μέγας Βασίλειος», την οποία δημιουργήσαμε για να διδάξουμε τους νέους μας την Ορθόδοξη πίστη και ζωή, αλλά και στους υπάρχοντες ιερείς μας την ποιμαντική μέριμνα. Το ενδιαφέρον είναι έντονο και πιστεύουμε ότι θα έχουμε μεγάλη συμμετοχή. Αυτό το οποίο αντιμετωπίζουμε, είναι το κόστος αγοράς του απαραίτητου εξοπλισμού

(10 μαθητικά θρανία, 20 μαθητικές καρέκλες, 4 μικρά γραφεία για τους καθηγητές, πίνακες, έναν εκτυπωτή και ένα φωτοτυπικό μηχάνημα), για να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε την σχολή. Δεν έχουμε τη δυνατότητα να τα προμηθευτούμε και ταπεινά ζητάμε τη βοήθειά σας για να τα αγοράσουμε. Η σχολή αυτή είναι η ελπίδα μας για την εξεύρεση στελεχών που θα διακονήσουν με αγάπη την Εκκλησία.

Έχουμε πολύ μεγάλη ανάγκη να ανακαινίσουμε όλες τις ενορίες που έχουμε στην Γκάνα, οι οποίες χρειάζονται εργασίες συντήρησης όπως βάψιμο εσωτερικά και εξωτερικά, αλλαγή παραθύρων και πορτών και αλλαγή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, διότι ο πανδαμάτωρ χρόνος και οι εξαιρετικά δύσκολες καιρικές συνθήκες έχουν δημιουργήσει πολλά προβλήματα. Επίσης, έχουμε τέσσερα σπίτια ιερέων, τα

οποία βρίσκονται ημιτελή (χωρίς σκεπές, ασοβάτιστα και χωρίς ηλεκτρολογικό εξοπλισμό. Οι Ορθόδοξες κοινότητές μας είναι πολύ πτωχές και δεν μπορούν να καλύψουν το κόστος επισκευών. Ζητάμε τη βοήθειά σας, να αγοράσουμε τα απαραίτητα για τη συντήρησή τους και την αποπεράτωσή τους ούτως ώστε, με δική μας επιστασία και προσωπική εργασία, να ξεκινήσουμε τις εργασίες.

Μέσω των τακτικών κατηγήσεων που πραγματοποιούμε στις ενορίες μας, έχουμε προγραμματίσει να τελέσουμε τις βαπτίσεις νέων μελών της Εκκλησίας μας, οι οποίοι αυτή την στιγμή ανέρχονται σε 45 άτομα, κυρίως νέων παιδιών με τους γονείς τους. Εφόσον επιθυμείτε, μπορείτε να γίνετε ανάδοχοι ενός παιδιού, χαρίζοντάς του την δυνατότητα του αγίου βαπτίσματος. Βοηθώντας ως ανάδοχος, ανοίγετε την «θύρα» της Βασιλείας του Θεού σε μια ανθρώπινη ψυχή, για την οποία ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός θυσιάστηκε επί του Σταυρού.

Τα προβλήματα υγείας που μαστίζουν τους ανθρώπους εδώ στην Γκάνα, προέρχονται κυρίως από την κακή ποιότητα των τροφίμων, του πόσιμου νερού αλλά και της μαλάριας (ελονοσίας), από την οποία –κυρίως στα χωριά– πεθαίνουν, γιατί δεν έχουν να αγοράσουν

τα φάρμακα για την καταπολέμησή της. Η φτώχεια είναι τόση πολλή, που δεν διαθέτουν τα 500 Ghana cedis (28 ευρώ) για την αγορά των χαπιών, καταφεύγοντας σε τοπικά «βότανα» χωρίς αποτέλεσμα, χάνοντας τελικά την ζωή τους. Προτιμούν να κρατήσουν τα ελάχιστα χρήματα που έχουν για την διατροφή της οικογένειάς τους, παρά να αγοράσουν το φάρμακο. Σκοπός μας είναι να αγοράζουμε αυτά τα χάπια, δημιουργώντας ένα φαρμακείο, το απόθεμα το οποίου κατά τις επισκέψεις μας στα χωριά θα το διαθέτουμε στα τοπικά κρατικά ιατρεία. Με τον τρόπο αυτό θα σώσουμε πολλούς ανθρώπους από τον βέβαιο θάνατο.

Αδελφοί μου αληθινά αγαπητοί, «έπιλείψει με διηγούμενον ὁ χρόνος» (Εβρ. 11:32) για τις ανάγκες που έχουμε εδώ στη Δυτική Αφρική. Θέλω να γνωρίζετε και να είστε απολύτως βέβαιοι ότι κάθε βοήθεια που προσφέρετε, πολλές φορές από το υστέρημά σας, προς την Αδελφότητα Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής, φτάνει σε εμάς «ὡς δρόσος Αερμών» (Ψαλμ. 132) της αγάπης του Θεού προς τους Αφρικανούς αδελφούς μας, χαρίζοντας ελπίδα και παρηγοριά. Συνεχίστε να στηρίζετε το έργο της Αδελφότητος.

† Ο Άκκρας Δανιήλ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΚΑΤΑΓΚΑΣ

Ιεραποστολική περιοδεία στις πόλεις Σαντόα και Μουσούμπα

Κατά την περίοδο του Δεκαπενταυγούστου, ξεκίνησε μια νέα ιεραποστολική μας περιοδεία, 670 χιλιόμετρα μακριά από το Κολουέζι. Η περιοδεία μας είχε τρία σκέλη. Αφενός να συνεορτάσουμε μαζί με τους χριστιανούς μας την εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στην πόλη Σαντόα, αφετέρου να δούμε ιδίοις όμμασι την κατάσταση που επικρατεί, να ακούσουμε τα προβλήματα και τις δυσκολίες που συναντούν οι Χριστιανοί μας καθημερινά, αλλά και όπου μπορούμε και έχουμε δυνατότητες να δώσουμε λύσεις. Επίσης, να κατηχήσουμε τους ανθρώπους σε θέματα Ορθοδόξου πίστεως, λατρείας και ζωής, ώστε να μπορέσουν οι άνθρωποι αυτοί να γνωρίσουν καλύτερα τι εστί Ορθόδοξη Εκκλησία.

Κατά τη διάρκεια της περιοδείας μας, βλέπαμε τα σπίτια των ανθρώπων, τα οποία είναι φτιαγμένα από λάσπη και άχυρα. Αλλά και ο τρόπος που ζουν καθημερινά, όπως η περιορισμένη και λιγοστή διατροφή τους, χωρίς μαγειρικά σκεύη, χωρίς ψυγεία, χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα, δείχνει το μέγεθος της φτώχειας και της δυστυχίας τους.

Στο δρόμο, πολλές δυσκολίες και προβλήματα λόγω κάκιστου οδικού δικτύου, πάρα πολλή σκόνη, σε αρκετά σημεία της διαδρομής μας ο δρόμος κομμένος στη μέση, ανύπαρκτο δίκτυο τηλεφωνίας.

Επισκεπτόμασταν τις ενορίες που ήταν στην πνευματική μας δικαιοδοσία, είχαμε επικοινωνία με τους ιερείς και τους χριστιανούς μας, δίναμε τρόφιμα και φάρμακα

και επιβλέπαμε τις διάφορες εργασίες που γινόντουσαν στο χώρο των Εκκλησιών.

Ένα γεγονός που μας εντυπωσίασε ήταν η υπομονή και η χαρά των ανθρώπων. Καθώς είχε νυχτώσει και σε όλο το οδικό δίκτυο δεν υπήρχε ρεύμα και φωτισμός, φτάσαμε στην πόλη Κασάζι για να διανυκτερεύσουμε μαζί με τους συνεργάτες μας. Εκεί, ο ιερέας, π. Αρίσταρχος, με μια ομάδα ανθρώπων μας περίμενε. Μέσα στο σκοτάδι και με το λιγοστό φως του αυτοκινήτου, αντικρίσαμε τους ανθρώπους, έξω από την Εκκλησία, να χορεύουν, να τραγουδούν, να έχουν στα χέρια τους κλαδιά και χόρτα, δείχνοντας με αυτό τον τρόπο την ευγνωμοσύνη και την χαρά τους που επισκεφθήκαμε την

ενορία τους.

Αφού ξεκουραστήκαμε, την επόμενη ημέρα, στις 06:00 π.μ., ξεκινήσαμε για το υπόλοιπο της διαδρομής μας. Όταν φτάσαμε στην πόλη Σαντόα, γύρω στις 12:00 μ., ο ιερέας π. Αλέξιος, κρατώντας το Ευαγγέλιο, μας υποδέχτηκε στην αρχή της πόλης μαζί με τα παιδιά που κρατούσαν κεριά και εξαπτέρυγα. Γυναίκες έψαλλαν και τραγουδούσαν, νέοι με μηχανάκια μάς συνόδευσαν μέχρι την Εκκλησία και πλήθος κόσμου ακολουθούσε μέχρι την είσοδο της Εκκλησίας. Πριν εισέλθουμε στον Ιερό Ναό, το έθιμο των ανθρώπων είναι να στρώνουν υφάσματα κάτω στο διάδρομο, όπως ο Χριστός εισήλθε στα Ιεροσόλυμα την Κυριακή των Βαΐων. Κατά την είσοδό μας

στο Ναό, έψαλλαν όλοι μαζί και στο τέλος χαιρέτησα όλο το ποίμνιο για την υποδοχή, την αγάπη, αλλά και τον κόπο που έκαναν για τις ανάλογες προετοιμασίες της υποδοχής. Το πρωί, τελέστηκε Αρχιερατική Θεία Λειτουργία. Κλήρος και λαός συμμετείχαν στην εορτή της ενορίας τιμώντας με τον δικό τους τρόπο το πρόσωπο της Υπεραγίας Θεοτόκου.

Την επόμενη ημέρα, αφού αποχαιρετήσαμε τους χριστιανούς της ενορίας Κοιμήσεως της Θεοτόκου Σαντόα, κατευθυνθήκαμε, 200 χλμ. μακριά, στην ενορία του Αγίου Μεγαλομάρτυρος Αρτεμίου, στην πόλη Μουσούμπα, με πληθυσμό πάνω από 900 χιλιάδες κατοίκους. Εκεί, μας υποδέχθηκαν ο π. Σέργιος, ο Κυβερνήτης της πόλεως και πλήθος

χριστιανών. Η χαρά τους ήταν τόσο έντονη, γιατί λόγω απόστασης και διαφόρων άλλων προβλημάτων η παρουσία μας εκεί ήταν περιορισμένη. Τελέσαμε το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας σε μία Εκκλησία, η οποία ήταν φτιαγμένη από λάσπη και για σκεπή είχε φοινικόφυλλα και σε ορισμένα σημεία μουςαμά. Η αγία Τράπεζα ήταν ένα πλαστικό τραπέζι όπως και η προσκομιδή. Οι εικόνες του τέμπλου ήταν απλό χαρτί, οι οποίες στηριζόντουσαν πάνω σε ένα κομμάτι ξύλο. Τα καθίσματα των Χριστιανών ήταν πάγκοι από ξύλο μπαμπού και εκεί έβλεπες να κάθονται πέντε και έξι άνθρωποι.

Κατά τη διάρκεια της Θείας Λειτουργίας, έβλεπες στους ανθρώπους τη χαρά να είναι ζωγραφισμένη

Διανομή τροφίμων από τον Επίσκοπο Κοσμά

στο πρόσωπό τους και η δοξολογία τους προς τον Θεό να είναι ακόμα μεγαλύτερη. Στο τέλος της Θείας Λειτουργίας, οι πιστοί τραγούδησαν και χόρεψαν σύμφωνα με τα έθιμα και την κουλτούρα τους. Ο Κυβερνήτης της πόλεως προσέφερε στον Επίσκοπο παραδοσιακά δώρα της περιοχής. Έπειτα, δώσαμε ένα χρηματικό ποσό στους χριστιανούς με την υπόσχεση ότι με αυτά τα χρήματα θα τοποθετούσαν καινούργια σκεπή στην Εκκλησία, αλλά, συγχρόνως, θα γινόντουσαν και οι ανάλογες ενέργειες για την εγκατάσταση ηλεκτρικού ρεύματος. Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, η εορτή συνεχίστηκε έξω από την Εκκλησία με τραγούδια δοξολογικά προς τον Τριαδικό Θεό από τη χορω-

δία της ενορίας, με παραδοσιακούς χορούς της φυλής τους, αλλά και με διανομή φαγητού (μπουκάρι, μακαρόνια, πατάτες, χόρτα και φιστίκια) σε όλους του ανθρώπους που συμμετείχαν στην εορτή της ενορίας. Μετά το τέλος της εορτής, ευχαριστήσαμε τον ιερέα, τον κυβερνήτη και όλους τους ανθρώπους και ξεκινήσαμε για το ταξίδι της επιστροφής.

Άλλη μια ιεραποστολική περιοδεία έφτασε στο τέλος της με όμορφες και απρόσμενες στιγμές. Γυρίσαμε στο Κολουέζι με ποικίλα συναισθήματα και εικόνες, τα οποία ανανέωσαν την πίστη μας στο Θεό και ανανέωσαν την αποστολή και το χρέος μας απέναντι στους ανθρώπους, για τη συνέχιση των στόχων μας.

† Ο Κωνσταντιανής Κοσμάς

Δεν λησμονώ!

Δεν λησμονώ – το χάδι της αυγής
επάνω στην πληγωμένη γη της Αφρικής.

Οι ημέρες ταξιδεύουν πέρα στο παρελθόν
με τις ηλιόμορφες αναμνήσεις,
αλλά και με πένθιμα σύννεφα
να μεταφέρουν πονεμένες μνήμες.

Εκεί στις μακρινές σαβάνες του Ισημερινού
συνάντησε ο νους χρόνια του χθες,
εκεί γύρω στις κυκλικές λασποκαλύβες
παιδιά να φιλοτεχνούν βέλη και τόξα.

Δεν λησμονώ – τα φλαμίγγος στις λίμνες,
καθώς πετούν σε εόρτιους σχηματισμούς.
Δεν λησμονώ – τον ύπουλο θάνατο,
όταν κλέβει παιδιά στο πρώτο τους βήμα.
Δεν λησμονώ – τις υδροφόρες πηγές του Νείλου,
καθώς τις συντροφεύουν τα νούφαρα.
Δεν λησμονώ – τις θανάσιμες ασθένειες,
όταν μαστιγώνουν το αίμα στο σώμα.

Ένα θλιμμένο δάκρυ απόγνωσης
συνοδεύει τη συνεχόμενη πείνα.
Ένας σταλαγμός ιδρωμένου μόχθου
αναζητά νερό της ουριανής ελπίδας.

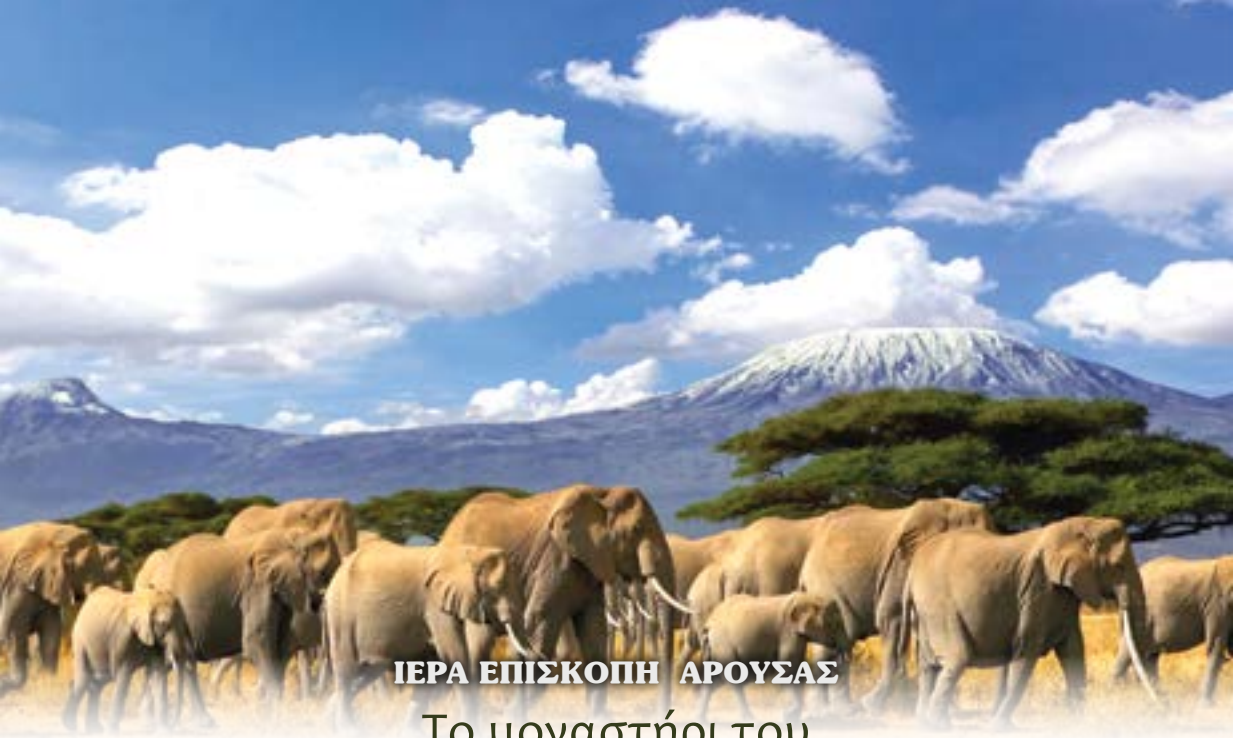
Στην πορεία ζωής οι υπερήφανες φυλές
ακολουθούν το μονοπάτι της αλήθειας,
ενώ με τα ακόντιά τους αιχμαλωτίζουν
την αγάπη στον ήλιο της καρδιάς.

Δεν λησμονώ – το δειλινό της σιγής,
καθώς η νύχτα αναπαύει λαούς της Αφρικής.

Νόστης Ψαρράς

ΙΕΡΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΡΟΥΣΑΣ

Το μοναστήρι του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στο Κινταμάλι

Άγαπητοί μου αδελφοί,

Για άλλη μιὰ φορά ἐπικοινωνῶ μαζί σας, γιὰ νὰ σᾶς καταστήσω κοινωνοὺς τῶν δραστηριοτήτων μας, στὴν Ἱερά Ἐπισκοπή μας, ἐκεῖ ὅπου ἡ Ἐκκλησία μᾶς ἔταξε νὰ διακονοῦμε.

Μὲ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ ὕστερα ἀπὸ πολλὲς προσπάθειες εἴμαστε ἔτοιμοι νὰ λειτουργήσουμε τὸ μοναστήρι μας στὸ Ἱεραποστολικὸ Κέντρο τοῦ Κινταμάλι, τὸ ὁποῖο εἶναι ἀφιερωμένο στὸν Ἀρχάγγελο Μιχαήλ καὶ τὸν Ἅγιο Μηνᾶ. Μιὰ ὀλιγομελὴς γυναικεία ἀδελφότητα θὰ ἀποτελέσει τὸν πρῶτο πυρῆνα τῆς μοναχικῆς παρουσίας στὴν Κεντρικὴ Τανζανία.

Ὁ μοναχισμὸς εἶναι μιὰ πρα-

κτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου καὶ τοῦ γνήσιου πατερικοῦ πνεύματος. Σὲ ἓνα χῶρο, ὅπως ἡ Ἄφρική, ὅπου ἡ ὀρθόδοξη παρουσία ἀριθμεῖ μερικές δεκάδες χρόνια, ἡ ὑπαρξὴ ἑνὸς μοναστηριοῦ εἶναι ἀπαραίτητη. Οἱ μοναχοὶ καὶ οἱ μοναχές μὲ τὸ παράδειγμά τους καὶ μὲ τὴν ζωὴ τους εἶναι οἱ γνησιότεροι κήρυκες τοῦ Εὐαγγελίου, γιὰ τὸ κήρυγμά τους ἐκφράζεται μέσα ἀπὸ τὸ παράδειγμα τῆς ἴδιας τους τῆς ζωῆς. Αὐτὸ τὸ «παράδειγμα» εἶναι πού ἔχουμε περισσότερο ἀνάγκη στὶς μέρες μας καὶ πόσο μᾶλλον στὸ χῶρο τῆς ἱεραποστολῆς.

Τὸ μοναστήρι αὐτὸ θὰ ἀποτελέσει τὸ κέντρο τῆς ἱεραποστολικῆς προσπάθειας στὴν περιοχὴ τῆς

Ίριγκα. Ἐχουν χτιστεῖ τὰ κελλιά καὶ ὁ Ναὸς τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, ἀλλὰ ὑπολείπεται τὸ χτίσιμο βοηθητικῶν χώρων, οἱ ὁποῖοι θὰ περιλαμβάνουν ἐργαστήριο κατασκευῆς εἰκόνων γιὰ τὸν ἐξοπλισμὸ τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς Ἐπισκοπῆς, ἐργαστήριο ἀγιογραφίας, ἐργαστήριο ἱεροραπτικῆς γιὰ τὶς ἀνάγκες τῶν κληρικῶν καὶ τὸν καλλωπισμὸ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ αἴθουσες σεμιναρίων γιὰ τὴ διδασκαλία καὶ ἐκμάθηση τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς. Πρόκειται γιὰ ἕνα χωρὸ ἰδιαίτερα σημαντικό γιὰ τὴν ὑποστήριξη τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου.

Καλούμαστε νὰ ὀλοκληρώσουμε ὅλες αὐτὲς τὶς ἐργασίες σὲ μιὰ πολὺ δύσκολη οἰκονομικὰ περίοδο, ἀλλὰ προχωροῦμε ἔχοντας πίστη στὸ Θεό, ἐκζητούμενοι τὶς

πρεσβεῖες τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ καὶ εὐελπιστώντας στὴ δική σας βοήθεια, ἡ ὁποία μᾶς συνοδεύει πάντοτε. Κάνουμε ἔκκληση στὰ φιλόθρονα αἰσθήματά σας νὰ μᾶς βοηθήσετε σ' αὐτὸ τὸ μεγάλο ἔργο ποὺ ὀραματιζόμαστε, τὸ ὁποῖο εἶναι πολὺ σημαντικό, γιὰτὶ θὰ βοηθήσει στὸ νὰ μποῦν γερὰ θεμέλια, ὥστε νὰ ἐδραιωθεῖ ἡ Ὁρθοδοξία στὴ χώρα τῆς Τανζανίας.

Στὸν ἴδιο χωρὸ τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Κέντρου στὸ Κινταμάλι τῆς Ίριγκα βρίσκεται καὶ ἡ πολυκλινική μας. Μὲ τὴ βοήθεια τῆς Ἀδελφότητάς σας, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριάς ἀποπερατώθηκαν οἱ ἐργασίες ἐπέκτασης μὲ τὴν προσθήκη γυναικολογικοῦ-μαιευτικοῦ τμήματος καὶ τώρα ἀπομένει νὰ ἐξοπλίσουμε

τὸ νέο αὐτὸ ἱατρικὸ τμήμα, ὥστε νὰ ἀνοίξει τὶς πύλες του γιὰ τὶς ἰθαγενεῖς μητέρες, ὅσο τὸ δυνατόν πιὸ σύντομα, γιὰ νὰ μὴ θρηνοῦμε πλέον ἄλλες ἀδικοχαμένες ζωὲς βρεφῶν καὶ μητέρων.

Ἀδελφοί μου, θὰ ἤθελα, ἐπίσης, νὰ μοιραστῶ μαζί σας ἓνα εὐχάριστο γεγονός ποῦ συνέβη πρόσφατα. Γιὰ πολλὰ χρόνια προσπαθοῦσαμε νὰ βροῦμε κατάλληλο οἰκόπεδο στὴν πρωτεύουσα τῆς Τανζανίας, τὴ Ντοντόμα, μὲ σκοπὸ νὰ δημιουργήσουμε ἓνα Ἱεραποστολικὸ Κέντρο στὴν καρδιὰ τῆς χώρας. Ἀντιμετωπίσαμε πολλὰ ἐμπόδια στὶς προσπάθειές μας, ἀλλὰ μὲ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ ἀποκτήσαμε ἓνα οἰκόπεδο 5 στρεμμάτων, ὅπου εὐελπιστοῦμε ὅτι θὰ μᾶς βοηθήσετε νὰ δημιουργήσουμε τὸ νέο μας Ἱεραποστολικὸ Κέντρο, στὸ ὁποῖο θὰ δεσπόζει ὁ Ἱερὸς Ναὸς τῆς Ἁγίας Τριάδος. Εἶναι πολὺ σημαντικό ἡ Ἐκκλησία μας νὰ ἀποκτήσει

μιὰ σοβαρὴ καὶ δυνατὴ παρουσία στὴν πρωτεύουσα τῆς Τανζανίας, ὥστε ὅσο τὸ δυνατόν περισσότεροι ἀδελφοί μας νὰ γνωρίσουν τὴν παρουσία τῆς Ὁρθοδοξίας στὴν εὐλογημένη αὐτὴ γωνιά τῆς εὐφορῆς Ἀφρικανικῆς γῆς.

Ἀδελφοί μου, μὴν λησμονεῖτε τοὺς ἱεραποστόλους ὅπου γῆς. Ἡ ἐλάχιστη βοήθειά σας ἀπὸ τὸ ὑστέρημα ἢ τὸ περίσσειμά σας εἶναι γιὰ ἐμᾶς πηγὴ ζωῆς καὶ ἀνάσα αἰσιοδοξίας ὅτι οἱ ἀδελφοί μας, παρ' ὅλες τὶς δυσκολίες ποῦ ἀντιμετωπίζει ἢ πολὺπαθὴ πατρίδα μας, δὲν ξεχνᾶνε τὴν Ὁρθόδοξη Ἱεραποστολή.

Εὐχεσθε, ἀδελφοί μου, γιὰ τὰ νέα μας ἱεραποστολικά ἀνοίγματα καὶ τὴν ἐδραίωση τῆς Ὁρθοδοξίας σὲ μιὰ περιοχὴ ὅπου οἱ ἄνθρωποι διψοῦν γιὰ τὴ γνώση τῆς Ἀλήθειας!

Μὲ εὐγνωμοσύνη καὶ ἀγάπη Χριστοῦ,

† Ο Αρούσας Ἀγαθόνικος

ΙΕΡΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΤΟΛΙΑΡΑΣ

Γέφυρα σωτηρίας και αγάπης

Αγαπητοί φίλοι της Ιεραποστολής,

Χαίρετε! Με βαθιά συγκίνηση και άπειρο σεβασμό, στέλνουμε τούτον τον λόγο, καρπό ευγνωμοσύνης για τους εθελοντές γιατρούς και τους ειδικούς που άφησαν την πατρίδα τους και ήρθαν εδώ, στη Νότια Μαδαγασκάρη. Αυτή η επίσκεψη δεν ήταν απλώς ένα ταξίδι – ήταν η ζωντανή φλόγα του Ευαγγελίου, το έργο της αγάπης που γεφυρώνει θάλασσες και ωκεανούς και ενώνει τις ψυχές σε μια αλυσίδα συμπόνιας και προσφοράς.

Οι παιδίατροι, με καρδιά που πάλλεται για τον άνθρωπο, ακούμπησαν με στοργή τα παιδιά της Μαδαγασκάρης, παιδιά που ζουν στην έρημο της στέρησης και πα-

λεύουν καθημερινά για να επιβιώσουν. Κάθε βλέμμα, κάθε εξέταση, κάθε απαλό τους άγγιγμα ήταν σαν ουράνια ευλογία για αυτά τα παιδιά, που συχνά βλέπουν τη ζωή τους να απειλείται επειδή δεν διαθέτουν το ελάχιστο ποσό των τριών ευρώ για να σωθούν από την ελονοσία. Η παρουσία των γιατρών έφερε τον ουρανό στη γη, σαν δροσιά σε μια άνυδρη γη, σαν αγκάλιασμα θεϊκής στοργής που τους θυμίζει πως η ζωή τους έχει αξία, πως δεν είναι μόνα.

Οι γιατροί, από την πρώτη στιγμή, αντίκρισαν σκληρές εικόνες, αλλά η ψυχή τους δεν λύγισε. Το αντίθετο: άνθισε ακόμα πιο δυνατά η θέλησή τους. Στα μάτια αυτών των παιδιών, έβλεπαν κάτι περισσότερο

από ασθενείς – έβλεπαν την αθώα ελπίδα που δεν έχει μάθει να απογοητεύεται. Ήταν στιγμές που δεν χρειάζονταν λόγια· μόνο το βλέμμα μπορούσε να εκφράσει την ευγνωμοσύνη τους, μόνο τα δάκρυα της χαράς να μεταφέρουν την ανακούφισή τους.

Οι εθελοντές επισκέφθηκαν επίσης τις κλινικές που η Αδελφότητα Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής έχτισε με κόπο. Αυτές οι κλινικές είναι οάσεις στην άγονη γη της φτώχειας, πηγές ζωής που προσφέρουν φροντίδα, παρηγοριά και ελπίδα. Εκεί που άλλοτε το ταξίδι για μια εξέταση ήταν ατέλειωτο και η ασθένεια έμοιαζε αναπόφευκτη, τώρα η παρουσία αυτών

των κλινικών φέρνει τη ζεστασιά της αγάπης σας, και κάθε χώρος τους είναι ποτισμένος με την προσφορά σας.

Στο δεύτερο μέρος της επίσκεψης, ξεκινήσαμε για τα απομακρυσμένα χωριά. Φορτωμένοι με τρόφιμα, ρούχα και παπούτσια που έφτασαν χάρη στη δική σας προσφορά, διασχίσαμε μονοπάτια τραχιά και δύσβατα για να φτάσουμε σε κάθε γωνιά που μας περίμεναν. Η παρουσία των εθελοντών ήταν σαν βάλσαμο στις πληγές της φτώχειας, σαν βροχή που δροσίζει τη διψασμένη γη. Είμαστε ευγνώμονες στον πατέρα Αναστάσιο, ο οποίος με ανεξάντλητη ενέργεια και αγάπη για το Ευαγγέλιο έγινε ο αγγελιοφόρος της δικής σας φροντίδας, μεταφέροντας

Διανομή δώρων σε σχολεία της Τολιάρας από τον Επίσκοπο Πρόδρομο

φως και παρηγοριά σε κάθε ψυχή που αναζητά στήριξη.

Οι εθελοντές επισκέφθηκαν και τα σχολεία, φέρνοντας γραφική ύλη, παιχνίδια και βιβλία, μοιράζοντας απλόχερα χαμόγελα και ελπίδα. Τα παιδιά τούς υποδέχθηκαν με τραγούδια, γέλια και ενθουσιασμό. Έγιναν ένα με τα παιδιά, μοιράστηκαν μαζί τους τη χαρά, και χάρισαν στιγμές που θα μείνουν ανεξίτηλες στις ψυχές τους. Κάθε τετράδιο, κάθε μολύβι που κρατούσαν, ήταν σαν μικρός θησαυρός, γεμάτος από την αγάπη σας που διέσχισε θάλασσες για να φτάσει εδώ, και να γίνει ελπίδα και χαρά.

Αυτή είναι η Ιεραποστολή – μια

γέφυρα σωτηρίας, αλληλεγγύης και αγάπης. Εσείς από εκεί, εμείς από εδώ, γινόμαστε ένα και στηρίζουμε αυτούς τους ανθρώπους που μας χρειάζονται όσο η γη το νερό, όσο η ψυχή την ελπίδα. Μαζί, ενωμένοι, μπορούμε να φέρουμε το φως του Θεού στη ζωή τους, να χαρίσουμε φροντίδα, ελπίδα και ζωή.

Ευχαριστούμε από καρδιάς όλους εσάς, τους αδελφούς και φίλους μας, που μας στηρίζετε με την αγάπη σας. Χάρη σε εσάς, η Ιεραποστολή είναι μια όαση μέσα στην έρημο της ανάγκης, μια πηγή ζωής για κάθε άνθρωπο εδώ, στη Νότια Μαδαγασκάρη.

† Ο Τολιάρας Πρόδρομος

ΙΕΡΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΜΠΟΥΚΟΜΠΑΣ

Προοπτικές Ιεραποστολής Τανζανίας και Ρουάντας

Μέ την χάρη του Θεού συμπληρώθηκε η πρώτη τετραετία στον Άμπελώνα του Κυρίου τον κατά Δυτικήν Τανζανιάν εύρισκόμενον, τον όποιον έφύτευσε η δεξιά Του. Τέσσερα χρόνια πέρασαν από τότε πού ο Μακαριώτατος Πατριάρχης μας κ. Θεόδωρος έμπιστεύθηκε στην έλαχιστότητά μας την Έπισκοπή Μπουκόμπας και Δυτικής Τανζανίας, πρό έξαμήνου δέ και την πολύπαθη Έπισκοπή Ρουάντας.

Όταν ο Απόστολος Παῦλος λέει στον Τιμόθεο «τήν διακονίαν σου πληροφορήσον» (Β΄ Τιμ. 4, 5), σημαίνει «νά εκπληρώσεις τό καθήκον σου στην ύπηρεσία του Θεού». Κάνοντας τον άπολογισμό, όλα τά καλά τά άποδίδουμε σέ όσα έπετέλεσε Κύριος, πού ταυτόχρονα άποκαλύπτουν και τά κενά τά δικά μας.

Άπολογισμό και προοπτική θά έπιχειρήσουμε στή συνέχεια. Θά έλέγξουμε τους στόχους πού είχαμε και θά συνεχίσουμε, ή θά θέσουμε νέους.

TANZANIA

1. Ίερείς. Οί Ίερείς είναι οί πραγματικοί ιεραπόστολοι, στους όποιους στηρίζεται όλο τό ιεραποστολικό έργο. Σήμερα στην Έπισκοπή Μπουκόμπας λειτουργούν 50 Ίερείς, 4 διάκονοι και 2 συνταξιούχοι. Τους δίνω μισθό 300.000 σελλίνια, δηλ. 110€.

Έκεϊνο πού ύπολείπεται νά γίνει είναι νά δώσω στους 20 νέους Ίερείς 20 μοτοσυκλέτες πίκι-πίκι, πού κοστίζουν 20.000 €.

Μεγάλες είναι οί ανάγκες των Ίερέων μας για τίς σπουδές των παιδιών τους, άρρώστιες και φτιά-

ξιμο σπιτιών. Είναι ζητούμενο για συνέχιση τῶν σπουδῶν καί τά σπία τους.

2. Κατηχητές. Οἱ 110 Κατηχητές εἶναι οἱ ἄμεσοι συνεργάτες τῶν Ἱερέων καί προωθοῦν τήν ἱεραποστολή μέ τίς κατηχήσεις πρίν τό βάπτισμα καί κάνουν κατήχηση στά Σχολεῖα καί στήν Ἐνορία τῶν παιδιῶν καί νέων. Τούς χρωστάω 80 ποδήλατα, πού τό καθένα κοστίζει 100€. Χρειαζονται 8.000€.

3. Διακονητές τοῦ Ἱεροῦ. Γιά τήν ἀναβάθμιση τῆς λειτουργικῆς ζωῆς ἐκπαιδεύσαμε καί διορίσαμε 90 διακονητές τοῦ ἱεροῦ. Ὅλοι χειροθετήθηκαν καί φοροῦν στιχάρια.

Θά εἶναι τό δεξί χέρι τοῦ Ἱερέως. Θά ζυμώνουν τό πρόσφορο, θά κτυποῦν τήν καμπάνα, θά καθαρίζουν τό Ἱερό καί τόν Ναό, θά φροντίζουν τό κρασί, τό νερό, τά κεριά, τό θυμίαμα, τά κάρβουνα καί θά

εἶναι ὑπεύθυνοι γιά τά παιδιά τοῦ Ἱεροῦ. Θά παραστέκονται στήν ὥρα τῆς Θείας Λειτουργίας καί θά ξέρουν ὑπεύθυνα τίς κινήσεις μέσα στό Ἱερό.

Γιά ὅλα αὐτά τά ὑλικά τῆς λατρείας χρειάζεται εἰδική μέριμνα. Δέν μπορούμε νά κουβαλάμε ἀπό τήν Ἑλλάδα. Πρέπει νά προμηθευόμαστε ἀπό δῶ.

Κρασί Νάμα Θείας Λειτουργίας παραγγέλουμε σέ ἔταιρεία στήν Κεντρική Τανζανία, ὅπου φύεται τό ἀμπέλι. Θέλει κάθε Ἱερέας ἀνά ἐξάμηνο ἕνα 5κιλο μπετόνι Νάμα, πού στοιχίζει 10 € τό ἕνα. Οἱ 50 Ἱερεῖς χρειάζονται 500 € τό ἐξάμηνο γιά τήν προμήθεια νάματος.

Κεριά θά πρέπει νά φτιάξουμε καί νά ὀργανώσουμε σέ δικό μας κηροπλαστεῖο σέ χῶρο τοῦ Ἐπισκοπείου. Θά χρειασθεῖ ἕνα ποσό 10.000 € νά φτιαχθεῖ ὁ ἐξοπλισμός

του.

Κάρβουνα θά φτιαχθοῦν ἀπό τό τσόφλι τῆς καρύδας. Ἔχουν φτιάξει πατέντα στήν Ἰνδονησία, ἀπ' ὅπου καί θά ἀντιγράψουμε. Χρειάζεται μιά μηχανή πού θά κάνει καρβουνόσκονη τό κάρβουνο καί μετὰ ἄλλη μηχανή, ὅπου γίνεται μπριγγέτα μέ τήν συγκολλητική οὐσία. Θά μάθουμε τό κόστος.

Στολές παιδιῶν τοῦ Ἱεροῦ θά ραφτοῦν ἀπό τό ἐργαστήριο Ἱεροραπτικῆς τῆς Ἐπισκοπῆς.

Ἐξαπτέρυγα γιά τούς 230 ναοὺς θά φτιαχθοῦν ξύλινα καί θά ἐπικολληθοῦν ἀγιογραφημένες παραστάσεις Χερουβίμ καί Σταύρωσης καί Ἀνάστασης.

Καμπάνες δέν ὑπάρχουν καί δέν μποροῦν νά κουβαληθοῦν ἀπό τήν Ἑλλάδα. Γιά τό λόγο αὐτό θά φτιαχθοῦν σήμαντρα καί τάλαντα.

4. Ἱεραπόστολοι. Ἐκπαιδεύτηκαν 24 κατηχητές ἀπόφοιτοι τῆς ἱερατικῆς Σχολῆς σέ Ἑβδομαδιαῖο Σεμινάριο. Παρακολούθησαν μαθήματα Ἱεραποστολικῆς καί Κατηχητικῆς. Ὅρισθηκαν πού θά κάνουν Ἱεραποστολή. Χειροθετήθηκαν καί τούς δόθηκε ζωστικό.

Πρέπει νά τούς δίνω ἀπό 100.000 σελ. δηλ. 2.400.000, δηλ. 860 € τό μῆνα και μηχανάκι πίκι-πίκι, 24.000€.

5. Ἱερατική Σχολή Ἀπόστολος καί Εὐαγγελιστῆς Μᾶρκος. Στήν

Ἱερατική Σχολή Μπουκόμπας ἀπό τόν Ὀκτώβριο θά φοιτοῦν 22 Ἱεροσπουδαστές. Στό 1ο ἔτος ἀπό ἐφέτος θά φοιτοῦν καί ἀπό Ρουάντα, Μπουρούντι καί Κογκό. Ἦδη ἀποφοίτησαν 17. Ἀπ' αὐτούς 8 συνεχίζουν γιά Θεολογία καί χειροτονήθηκαν 4 Ἱερεῖς, 4 Διάκονοι. Χρειάζονται 5.000€ τό μῆνα γιά νά λειτουργήσει.

6. Θεολογικό Κολλέγιο Ἅγιος Νικόλαος Μουάνζας. Φοιτοῦν 26 πού προετοιμάζονται γιά τήν Θεολογική. Λειτουργεῖ Κέντρο Ἑλληνικῆς Γλῶσσας μαζί μέ τήν Βυζαντινὴ Μουσική, Παλαιά καί Καινὴ Διαθήκη, Δογματικές διαφορές μέ Παπικούς καί Προτεστάντες. Χρειάζονται 4.000€ τό μῆνα γιά νά λειτουργήσει.

7. Ὑποτροφίες Ὀρθοδόξων Μαθητῶν. Συνεχίζεται καί γιά τό 2024-25 τό πρόγραμμα ὑποτροφιῶν 130 Μαθητῶν, πού σπουδάζει ἢ Ἐπισκοπή. Εἶναι 130 ὀρφανά παιδιά καί παιδιά τῶν ἱερέων μας, πού φοιτοῦν στά Σχολεῖα τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀριστοτέλης καί Ἅγιος Σωσθένης. Ἡ κάθε ὑποτροφία εἶναι 420€

8. Κατασκήνωση Κακερέρε. Τόν μῆνα Δεκέμβριο, μῆνα σχολικῶν διακοπῶν, θά λειτουργήσουν γιά πρώτη φορά οἱ Κατασκηνώσεις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ γιά τούς νέους τῶν περιοχῶν Καράγκουε καί Κυέρουα. Θά φιλοξενηθοῦν 200 μαθητές 13-

17 ἐτῶν καί 200 νέοι 18-25.

Βασικός στόχος ἡ ὀρθόδοξη κατήχηση, βίωση τῆς πνευματικῆς ζωῆς καί προετοιμασία γιά τόν γάμο. Θά χρειασθοῦν πρῶτα στελέχη ἔμπειρα ἀπό Ἑλλάδα καί 10.000 € γιά τήν λειτουργία τους.

9. Διανομή Ἁγίας Γραφῆς στό σουαχίλι τό 2025. Αὐτό σημαίνει ὅτι πρέπει νά μοιράσουμε σέ ὅλα τά στελέχη 500 Ἁγίες Γραφές, πού κοστίζουν 3.500 €. Νά μοιρασθοῦν 1.000 ἀντίτυπα τῆς Καινῆς Διαθήκης 3.000€. Νά τυπωθεῖ καί νά μοιρασεῖ σέ 3.000 ἀντίτυπα τό κατά Μάρκον Εὐαγγέλιο.

Γιά τό 2025 θά χρειασθοῦν 10.000€ γιά τήν δωρεά διανομή τῆς Ἁγίας Γραφῆς στους Ὀρθόδοξους τῆς Τανζανίας καί ἄλλα 3.000 € στους πιστούς τῆς Ρουάντας.

ΡΟΥΑΝΤΑ

Ἡ πρόσφατη δοκιμασία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουάντας μέ τήν ἀπαγόρευση λειτουργίας Ναῶν καί

Ἱερέων μᾶς ὑποχρεώνει νά κινηθοῦμε ἀποφασιστικά καί σταθερά γιά νά ἔχει ἡ Ὀρθοδοξία μας μέλλον στή χώρα αὐτή. Χρειάζεται ἄμεση Θεολογική ἐκπαίδευση 8 Ἱερέων σέ Θεολογική Σχολή. Οἱ 3 θά τελειώσουν σέ 1 χρόνο καί οἱ ἄλλοι 5 σέ 3 χρόνια. Χρειάζονται 3.000€ τό χρόνο ἀπό τόν μῆνα Σεπτέμβριο γιά τίς σπουδές τῶν κληρικῶν. Χρειάζονται 10.000 εὐρώ γιά νά ἀνοίξουμε 3 Ναούς μέχρι τά Χριστούγεννα.

Χρειάζονται 1.000 τό μῆνα γιά ἐνοικίαση Ἐπισκοπεῖου καί Γραφείων στήν πρωτεύουσα Κιγκάλι ἀπό τόν Ὀκτώβριο καί μετά.

Χρειάζονται ἐθελοντές ἀπό Ἑλλάδα, ἀλλά καί 10.000 € τό μῆνα γιά τήν λειτουργία 4 προγραμμάτων τῶν παιδιῶν στοῦ δρόμου, γιά τό κοινωνικό πρόσωπο τῆς Ἐκκλησίας μας πρὸς τό κράτος καί τήν Κοινωνία τῆς Ρουάντας.

Κύριος βοηθός καί ἀντιλήπτωρ!

† **Ο Μπουκόμπας Χρυσόστομος**

Ιεραποστολή στις όμορφες χώρες της Κολομβίας και Βενεζουέλας

Η Ιεραποστολή στην Κολομβία κατά κύριο λόγο και μετά στη Βενεζουέλα περιλαμβάνει μια πληθώρα από έντονες και πλούσιες εμπειρίες! Κατά την είσοδό μου στην Κολομβία άνοιξαν οι πύλες της από ανθρώπους με πλούσια συναισθήματα, ζεστή καρδιά, αμεσότητα στην επικοινωνία, πολλή χαρά και αβραμιαία φιλοξενία! Κι όλα αυτά στον υπερθετικό βαθμό! Με υποδέχθηκαν στο αεροδρόμιο ο Επίσκοπος κ. Τιμόθεος με τα πνευματικά του παιδιά και αμέσως ένιωσα ότι βρέθηκα στο οικογενειακό τους περιβάλλον. Τόσο απλά!

Η Ιεραποστολική Ορθόδοξη Εκκλησία στην Κολομβία ιδρύθηκε εδώ και 25 χρόνια και αναπτύχθηκε από τον Επίσκοπο κ. Τιμόθεο, μια έντονη και ακαταμάχητη προσωπικότητα. Μια αστείρευτη πηγή δυ-

ναμισμού και προσφοράς προς το κοινωνικό σύνολο.

Σήμερα μετά από αδιάκοπους μόχθους και ατέλειωτη αγωνιστικότητα ίσταται ως Ορθόδοξος ηγέτης-επίσκοπος δύο τεράστιων χωρών, της Κολομβίας και της Βενεζουέλας. Ποιμαίνει πολλές ενορίες διάσπαρτες σε κάθε μία εκ των χωρών αυτών. Δεν μπορώ να μην αναφερθώ στη μεγάλη αγάπη που τον διακατέχει για τους Έλληνες, την Ελλάδα, την ιστορία της και τον Ελληνορθόδοξο πολιτισμό της!

Η Ιεραποστολική μας δράση περιελάμβανε τους εξής σταθμούς - πόλεις: Την Μπογκοτά ως πρωτεύουσα της Κολομβίας, την Κούκουτα, το Μεντεγίν, το Σερετέ και την πόλη Τοβάρ της Βενεζουέλας.

Στην Μπογκοτά όπου διέμενα τις περισσότερες ημέρες εξετάσαμε

οφθαλμολογικά με την πολύτιμη συνεργασία του Ιωσήφ, ενός χαρισματικού νέου ανθρώπου, τους ενορίτες του Ιερού Ναού Αγίου Αντωνίου. Ο Ιωσήφ ήδη χειροτονήθηκε διάκονος και πήρε το όνομα Ιερόνυμος.

Την Κυριακή 4 Αυγούστου, μετά τον εκκλησιασμό στον Καθεδρικό Ναό της Μπογκοτά συμμετείχαμε ως μέλη της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην πορεία διαμαρτυρίας κατά της προσβολής του θρησκευτικού φρονήματος κατά την τελετή έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων στο Παρίσι, υπό τη διοργάνωση όλων των χριστιανικών δογμάτων της Κολομβίας. Το γεγονός εκείνη την περίοδο είχε πάρει παγκόσμιες διαστάσεις με ταυτόχρονες αντιδράσεις στον χριστιανικό κόσμο.

Αυτό που έζησα έντονα ήταν

ότι περίπου 10.000 Κολομβιανοί αδελφοί μας ξεχύθηκαν στους κεντρικούς δρόμους της Μπογκοτά μαζί με τις οικογένειες και τα μικρά τους παιδιά εκφράζοντας με αυτό τον τρόπο τα έντονα συναισθήματα πίστης, ειρηνικά και ευλαβικά.

Η πορεία έληξε στην κεντρική πλατεία Μπολιβάρ με ομιλίες, δεήσεις και μουσικές εκδηλώσεις. Ήταν σαν σε όνειρο να πορευτώ μαζί τους μέσα σε ένα κύμα λαοθάλασσας και να αποτελώ μέρος της ομοψυχίας τους. Δεν έπαυα σε όλη τη διάρκεια να θαυμάζω το μεγαλείο αυτού του υπέροχου κολομβιανού λαού.

Τα γεγονότα σε αυτή την περι-οδεία διαδέχονταν το ένα το άλλο με συνεχή ένταση. Οι αποστάσεις μεταξύ των πόλεων απέχουν πολύ καθ' ότι η χώρα έχει έκταση

1.138.910 τ.χλμ. Γι' αυτό οι διαδρομές ήταν μεγάλες, διασχίζοντας την μακρά οροσειρά των Άνδεων και αποκαλύπτοντας ένα πανέμορφο τοπίο με πυκνή βλάστηση.

Ο επόμενος προορισμός ήταν η πόλη Τοβάρ στη Βενεζουέλα με μια μικρή στάση στην Κούκουτα της Κολομβίας που βρίσκεται πολύ κοντά στα σύνορα Κολομβίας – Βενεζουέλας. Ο λόγος που καταφθάσαμε στην πόλη Τοβάρ ήταν η γνωριμία με την οικογένεια Hernandez για να γίνει η βάπτιση και των τεσσάρων μελών της, των γονέων και των δύο κοριτσιών τους. Περίμεναν αρκετά χρόνια για να έρθει αυτή η ημέρα της βάπτισής τους.

Το μυστήριο έγινε στο ποτάμι μέσα σε δασώδη περιοχή σε μικρή απόσταση από την πόλη τους. Όλοι ζήσαμε μια εξωπραγματική εμπειρία! Μέσα σε λίγες ώρες γνώρισα και απέκτησα άλλη μια οικογένεια αγαπημένη από την μακρινή Βενε-

ζουέλα! Είναι μία σύνδεση άρρηκτη πέρα από αποστάσεις, σύνορα, εθνικότητες, γιατί αυτό που τώρα μας ενώνει είναι η αγάπη του Χριστού! Μια νέα ζωή προβάλλει τώρα για την οικογένεια Hernandez γεμάτη δύναμη και φως που θα την συνοδεύει σε όλη της την πορεία!

Μια άλλη ξεχωριστή όσο και επισκεψή μας στις παραγκουπόλεις της Κούκουτα. Κατά τον Επίσκοπο κ. Τιμόθεο θα γνωρίζαμε στη φάβελα αυτή τους λεγόμενους «αόρατους ανθρώπους»! Είναι πρόσφυγες από τη Βενεζουέλα απαξιωμένοι μεν από τη χώρα τους, καθόσον και μη αναγνωρισμένοι από την καινούργια τους πατρίδα!

Ζουν σε άθλιες συνθήκες μέσα σε σπιτάκια κατασκευασμένα από λαμαρίνες και παλιά λάστιχα αυτοκινήτων χωρίς ρεύμα και χωρίς νερό.

Ζώντας ανάμεσά τους η φόρτιση ήταν έντονη, διότι μας μετέφε-

ραν ότι στην προηγούμενή τους ζωή ήταν ενεργοί πολίτες με μόρφωση και προσφορά κοινωνική. Οι συνθήκες όμως τους μετέτρεψαν βίαια αυτά τα δεδομένα, με αποτέλεσμα να συνεχίζουν δυστυχώς τη ζωή τους μέσα στην ανυπαρξία!

Παρ' όλα αυτά αυτούς τους ανθρώπους τους διακρίνει η αξιοπρέπεια και η εγκαρδιότητα! Τα παιδιά τους μεγαλώνουν αποκλεισμένα από το δικαίωμα της μόρφωσης καθ' ότι δεν υπάρχει δωρεάν παιδεία! Μπροστά σε αυτή τη θέα νιώθεις ντροπή και αμφισβήτηση καθώς γκρεμίζεται μπροστά σου η εικόνα του υποτιθέμενου «ανθρώπινου πολιτισμού». Ντροπή όσο υπάρχουν οι «ανύπαρκτοι» συνάνθρωποί μας στις παραγκουπόλεις να παλεύουν με την πείνα και την εξαθλίωση!

Η Ορθόδοξη ενορία του Τιμίου Προδρόμου της Κούκουτα υπό την επίβλεψη του Επισκόπου παρέθεσε γεύμα προς τιμή τους, έχοντας την

ευκαιρία να συμμετέχουμε γευματίζοντας στην δική τους φτωχική αλλά πολύ εγκάρδια γειτονιά!

Μοιραστήκαμε έντονες στιγμές στην κοινότητα εκείνη την ημέρα εξετάζοντας, επικοινωνώντας, γελώντας και κλαίγοντας βουβά.

Ο τελικός μας σταθμός στην περιοδεία μας ήταν το Σερετέ, μια πόλη όπου αναπτύσσεται η Ορθόδοξη Ιεραποστολή με τις ιερές ακολουθίες να τελούνται σε έναν υπαίθριο αχυροσκέπαστο χώρο. Στον ίδιο χώρο εξετάστηκαν οφθαλμολογικά οι κάτοικοι της περιοχής, ενώ στο τέλος παρατέθηκε γεύμα σε όλους εκ μέρους της Επισκοπής Κολομβίας.

Βρεθήκαμε στη συνέχεια στην ευχάριστη θέση να παρακολουθήσουμε τις εργασίες ολοκλήρωσης στον υπό ανέγερση Ιερό Ναό του Αγίου Αθανασίου, δωρεά της Αδελφότητας Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής. Έτσι ολοκληρώσαμε τη

μεγάλη περιοδεία μας στην Κολομβία καλύπτοντας με την επίσκεψή μας και ένα τμήμα της Κολομβίας.

Θέλω να ευχαριστήσω βαθύτατα τον Επίσκοπο κύριο Τιμόθεο καθώς και τη συνοδεία του που αποτελείται από εξαιρετα πνευματικά παιδιά αγωνιζόμενα εθελοντικά και με ζήλο στο έργο της Ιεραποστολής!

Με περιέβαλαν με περίσσεια αγάπης και συνέβαλαν πολλαπλά στην επίτευξη της αποστολής μας! Μαζί τους περιηγήθηκα στην πολύ όμορφη χώρα της Κολομβίας και γνώρισα από κοντά τον αξιόλογο και προκομμένο λαό της.

Οι αδελφοί μας στην Κολομβία κατά τον θεοφιλέστατο κύριο Τιμόθεο ζουν τώρα μια ιστορική περίοδο, την δική τους Πεντηκοστή! Χτίζουν και δημιουργούν το Σώμα της Ορθόδοξης Εκκλησίας απ' άκρη σε άκρη της Κολομβίας. Σε αυτή την χαρά της ανοικοδόμησης είμαστε δίπλα τους. Και μας χρειάζονται δίπλα τους!

Είναι μια γιορτή των αναγεννημένων και νεοφώτιστων αδελφών μας, που επισκιάζει κάθε άλλο σημαντικό γεγονός στον κόσμο, διότι προάγει τα πολυπόθητα αγαθά όπως: την ειρήνη, την πρόοδο, την ευημερία, την αλληλεγγύη των ανθρώπων. Κι όλα αυτά μια αγκαλιά κάτω από τις φτερούγες της αληθινής Αγάπης!

Επίσης, θερμές ευχαριστίες εκ-

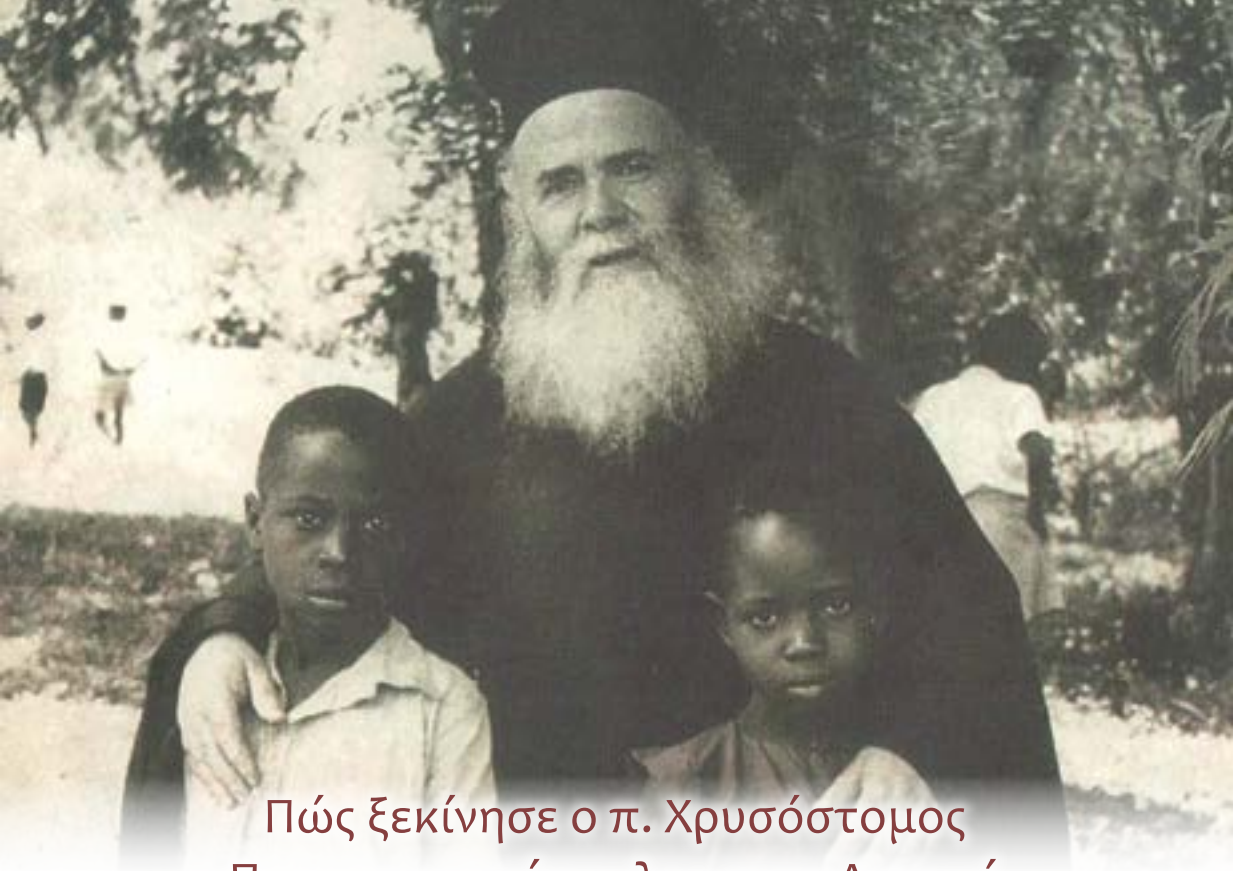
φράζουμε στο ινστιτούτο Οφθαλμικά και ιδίως στον κ. Νικόλαο Βακάλη, που συμμετέχει στο πρόγραμμα της ιεραποστολικής μας δράσης με τη δωρεά γυαλιών, που απεστάλησαν στην Κολομβία για τις ανάγκες των αδελφών μας.

Ολοκληρώνοντας την αφήγησή μου θα ήθελα να αναφέρω κι ένα από τα μελλοντικά ευγενή σχέδια του επισκόπου κ. Τιμοθέου. Είναι η απόκτηση ενός κτηρίου που γειτονεύει με τον Καθεδρικό Ναό της Μπογκοτά και μπορεί να χρησιμεύσει ως πνευματικό και πολιτιστικό κέντρο. Η χρήση του χώρου αυτού θα είναι πολλαπλή όπως: παρουσιάσεις θεολογικών σεμιναρίων, τμήματα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας και ιστορίας, εορταστικές εκδηλώσεις, τόπος συνάντησης των ενοριών, κατοικία του επισκόπου και χώροι φιλοξενίας. Μέσα από αυτόν τον πολυχώρο θα είναι δυνατόν να αναπτυχθεί ευρύτερα το έργο της Ορθόδοξης Εκκλησίας σε πνευματικό και πολιτιστικό επίπεδο!

Το ταξίδι μας όμως εδώ τελειώνει... αφήνοντας πίσω του έναν όμορφο ανθόκηπο με εργάτες ακαταπόνητος που εκπέμπουν ακτίνες ελπίδας, φωτός και αγάπης στον υπόλοιπο κόσμο!

Κατερίνα Αλεξάνδρου

Οφθαλμίατρος, τακτικό μέλος της
Αδελφότητας

Πώς ξεκίνησε ο π. Χρυσόστομος Παπασαραντόπουλος στην Αφρική

Του Γέροντα Μητροπολίτη Ναϊρόμπι κ. Μακαρίου • Μέρος Ε΄

Προτού κλείσουμε το σημείωμα αυτό, θα ήταν χρήσιμο να παραθέσουμε, μέσα από τις εκατοντάδες επιστολές που ελάμβανε ο π. Χρυσόστομος Παπασαραντόπουλος, από φίλους και υποστηρικτές του έργου του, δύο μικρά κείμενα. Το ένα είναι από τον αείμνηστο γέροντα Φιλόθεο Ζερβάκο, ο οποίος, ως γνωστό, αποτελεί οσιακή μορφή του 20ου αιώνα. Γράφει λοιπόν ο π. Φιλόθεος το 1962, ανάμεσα στα άλλα:

Εν πρώτοις θα με επιτρέψετε να σας συγχαρω δια τον ζήλον, την προθυμίαν, την αγάπην και την φι-

λαδελφίαν, την οποίαν βλέπω ότι έχετε και δεικνύετε προς τους εν Ουγκάντα αφρικανούς αδελφούς. Ουκ εξ υμών Θεού το δώρον, επειδή πάσα δόσις αγαθή και παν δώρημα τέλειον άνωθεν έστι καταβαίνον εκ του Πατρός των φώτων. Δεύτερον, ως γεροντότερος και πείραν έχων σε συμβουλεύω να εργάζεσαι και να κοπιάζης δια την αγάπην των αδελφών, και ακόμη να βιάζης τον εαυτόν σου κατά τον θεοκήρυκα Απόστολον Παύλον· υποπιάζω μου το σώμα μου και δουλαγωγώ μήπως τοις άλλοις κηρύξας αυτός εγώ

αδόκιμος γένωμαι, Να κάμνης αλλά και μετά διακρίσεως, μείζων γαρ πασών των αρετών είναι η διάκρισις. Περικείμεθα σώμα ασθενές, και εάν το βιάσωμεν περισσότερον από ότι δύναται να εργασθή. Δι' αυτό έλεγε και ο εκ των Αγίων Πατέρας Μέγας Βαρσανούφιος· το πολύ είναι ολιγοχρόνιον, ενώ το ολίγον είναι πολυχρόνιον. Έχετε διάκρισιν περισσοτέραν εμού, αλλά δίδου σοφώ αφορμήν και σοφώτερος έσει...»

Ακόμα μια συγκλονιστική μαρτυρία είναι εκείνη του π. Ανδρέα Τσίρου, που έγραφε, ανάμεσα στα άλλα, και τα εξής:

Ήθελα από καιρό να επικοινωνήσω μαζί σας, δηλαδή από τότε που έφθασα στην Ανατολική Αφρικήν, διάφοροι λόγοι όμως με ανάγκαζαν μαζί με την πολλή εργασία να αναβάλω διαρκώς αυτό το χρέος μου. Διότι ήτο χρέος και καθήκον μου, έστω και εκ του μακρόθεν, να φιλήσω υικώς το χέρι σας, το χέρι του πρωτεργάτη της Ορθοδοξίας εις Ανατολικήν Αφρικήν. Το όνομά σας δι' εμέ, από παιδί, είχε γίνει θρύλος, και ποτέ δεν επίστευα ότι μια ημέρα ίσως θα ευρισκόμουν, έστω και τελειώς ατελώς, επί τα ίχνη σας.

Όταν έφθασα τον Οκτώβριον εις Ναϊρόμπι αμέσως εκατάλαβα ότι από εκείνο η εκείνο το δωμάτιο,

μέρος, σπίτι, εκκλησία, τόπον, είχε περάσει η σκιά σας, το χέρι σας. Και ό,τι είχατε αγγίξει το έγγιζα με σεβασμόν και θαυμασμόν. Η χαρά μου ήτο μεγάλη διότι σας αισθανόμουν δίπλα, αλλά και η λύπη μου επίσης μεγάλη διότι μου έλειπε η καθοδηγητική φυσική σας παρουσία... Και να σκεφθήτε, Σεβαστέ μου Πάτερ, ότι σας γράφω μέσα από το ίδιο δωμάτιο που μένατε εσείς κάποτε, από το ίδιο γραφείο, ίσως τα χέρια μου εγγίζουν τα ίδια πράγματα που άγγιξαν τα ιδικά σας. Σκεφθήτε λοιπόν την συγκίνησιν και τον φόβον που αισθάνομαι. Φόβον μήπως ανάξια χέρια ψηλαφούν πράγματα που άγγιξαν κάποτε άγια χέρια...»

Ο δε αείμνηστος ακαδημαϊκός Ιωάννης Καρμίρης γράφει

Εις το έργον Του η υμετέρα συμβολή, Πανοσιολογιώτατε, υπήρξε μεγάλη. Δι' ο κι επιθυμώ να εκφράσω υμίν τα ειλικρινή συγχαρητήριά μου και να ευχηθώ όπως ο Κύριος ενισχύη πάντοτε υμάς προς συνέχισιν και πρόοδον του αρξαμένου έργου, όπερ θα περιληφθή μετά του ονόματός σας και των άλλων συνεργατών σας (π.χ. του μαθητού μου π. Θεοδώρου Ναγκιάμα) εις τα δέλτους της Ιστορίας της Ορθόδοξου Ιεραποστολής εν Αφρική...».

Εις δε τον υπογράφοντα το παρόν άρθρο ο ίδιος καθηγητής έγραφε και τα εξής:

Εν αυτή ο θερισμός είναι πολύς, ἀλλ' οι εργάται ολίγοι και ανεπαρκή τα μέσα των διά το δυσχερέστατον ἔργον αυτών. Μεταξύ αυτών ἔχετε το προνόμιον να συγκαταλέγησθε και υμεῖς προσωπικώς μετά του αιμνήστου πατρός Χρυσοστόμου. Συνεχίσατε μετά του ωραίου αυτού ζήλου το ἔργο εκείνου, ὅπισθεν του οποίου νομίζω ὅτι διακρίνω τον δάκτυλον της Θείας Προνοίας και την θεϊκὴν ευλογίαν ἐπὶ της Αφρικανικῆς Ὀρθοδοξίας...»

Ἀνάμεσα στα κατάλοιπα βρέθηκαν διάφορα ἔγγραφα και προσωπικά σημειώματα του π. Χρυσοστόμου, τα οποία, ἐν καιρῷ, θα δημοσιευτοῦν σε εἰδικὴ μελέτη. Σήμερα, ἀρκούμαι να δώσω στη δημοσιότητα τους ἰδιόχειρους στίχους, χωρὶς κανένα σχολιασμό:

*Ἀπολυτίκιον
του Ἱεροῦ Πατρὸς Χρυσοστόμου
του Ἰσαποστόλου, του ἐν Αφρικῇ
Ταχὺ προκατάλαβε.*

Πιστῶς ἠκολούθησας
τῶν Ἀποστόλων ὁδόν, καὶ ἔφθασας
πέρασι τῆς Ἀφρικῆς σὺν Θεῷ·
ὦ Πάτερ Χρυσόστομε· ὅθεν καὶ
ἀνεδείχθης ἐν ἐσχάτοις τοῖς χρό-
νοις, Ἰσαπόστολος θεῖος, καὶ τῆς
πίστεως κήρυξ, ἀνθ' ὧν ἐκοπίασας,
πρεσβεῦων πρὸς Κύριον.

Μεγαλυνάριον
Χαίροις ἐν ἐσχάτοις χρόνοις
καιροῖς, Ἀπόστολος νέος,
Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ,
ἐν Ἀφρικῇ κομίσας, μυρίοις
ἐν κινδύνοις, καὶ τῷ Χριστῷ
λατρεῦσας, Πάτερ Χρυσόστομε. ■

Ὁ Ἅγιος καὶ ὁ ἱεραπόστολος πατὴρ Χρυσόστομος Παπασαραντόπουλος

Ἀπὸ καθῆκον γράφω κάτι τὸ ὁποῖο ἐνθυμοῦμαι γιὰ τὸν ἀείμνηστον ἱεραπόστολον τῆς Ἀφρικῆς. Προτοῦ ξεκινήσει ὁ πατὴρ Χρυσόστομος διὰ τοὺς ἀδελφούς τῆς εὐλογημένης μαύρης χώρας τὸ 1958, ἔφτασεν εἰς Πάτμον διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν γνώμην τοῦ Ἁγίου Γέροντος Ἀμφιλοχίου Μακρῆ. Ἐξέθεσε μὲ ἀκράτητο ἐνθουσιασμόν τὸ σχέδιό του καὶ τὸ πρόγραμμά του. Ἦθελε νὰ ἐργαστῆ στὴν Ἀφρικὴν ἐπὶ δέκα χρόνια καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ κατόπιν εἰς τὴν Ελλάδα, διὰ νὰ ἀποθάνῃ. Ἦταν τόση ἡ χαρὰ τοῦ Γέροντος Ἀμφιλοχίου τοῦ καταναλώσαντος τὸν βίον του, ὑπὲρ τῆς ἐσωτερικῆς Ἱεραποστολῆς, ὥστε ὄχι μόνον ἐνέκρινε τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πατρὸς Χρυσοστόμου, ἀλλὰ καὶ μὲ πάλουσαν νεανικοῦ παλμοῦ καρδία, εἶπε εἰς τὸν πατέρα Χρυσόστομον «πόσο θὰ ἤθελα νὰ πῆγαινα ἐγὼ εἰς τὴν Ἀφρικὴν! Τὸ γῆρας μου ὅμως καὶ ἡ ἀσθένειά μου μὲ ἐμποδίζουν, θὰ εἶμαι βάρος καὶ δὲν θὰ ἀνταποκριθῶ εἰς τὰ καθήκοντά μου. Τὶ κρῖμα ποῦ ἐγήρασα... Σὲ ζηλεύω πατέρα Χρυσόστομε!». Καὶ ὁ Ἱεραπόστολος τῆς Ἀφρικῆς μὲ τις εὐλογίες τοῦ Ἀγγέλου τῆς Πάτμου, τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου τῆς ἀγάπης, ξεκινᾷ γιὰ ἔργα ἀγάπης πρὸς τοὺς μαύρους ἀδελφούς.

Ἐπειτα ἀπὸ ὀκτὼ χρόνια κοπιώδους ἐργασίας τοῦ πατρὸς Χρυσοστόμου εἰς Οὐγκάντα καὶ Κένυα τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς ἠθέλησε τὸ γραφεῖο τῆς ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ

συνδράμη εἰς τὸ ἔργον του καὶ τότε κατόπιν ἐκκλήσεως τοῦ ἐπισήμου Ἱεραποστολικοῦ κέντρου τῆς ἐλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ὁ ὑποφαινόμενος μὲ τὸν Ἱερομόναχο Ἀμφιλόχιον Τσοῦκον, τὸν Γεώργιον Πατρῶνον θεολόγον καὶ τὴν ἀδελφή μου δεσποινίδα Αἰκατερίνα Νικηταρᾶ, κατὰ τὸ καλοκαίρι τοῦ 1968 καταφθάνομεν εἰς Ναϊρόμπι τῆς Κένυα, μὲ σκοπὸ τoὺς μήνας τῶν θερινῶν διακοπῶν μας νὰ ἐργαστῶμεν ὅσον ἦτο δυνατὸν ὑπὲρ τοῦ Ὁρθοδόξου κέντρου τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς. ὦ! ποῖα ἦτο ἡ χαρὰ τοῦ ἀειμνήστου πατρὸς Χρυσοστόμου ὅταν μᾶς ὑπεδέχθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ περιγραφῆ. Ἔψαλε μόνος του τό: “δόξα Σοι τῷ δεῖξαντι τὸ φῶς, δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ...” Αἱ ἐκδηλώσεις του θὰ μείνουν ἀνεξίτηλα τυπωμένες εἰς τὴν διάνοιά μας.

Καὶ εἶχε δίκαιον ὁ ἀκάματος Ἱεραπόστολος τῶν μαύρων, γιατί ἔβλεπε τὸ ἀσθενὲς σαρκίον του νὰ διαμαρτύρηται εἰς τὸ δυσβάσταχτον φορτίον ποὺ εἶχε ἀναλάβει καὶ τώρα οἱ ἐλπίδες διὰ τὸ μέλλον τοῦ ἔργου του ἤρχισαν νὰ λαμβάνουν σάρκα καὶ ὀστά. Εὐρέθημεν εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἐν καιρῷ χειμῶνος. Δὲν εἶδαμε ἐπὶ τρεῖς μήνας τὸν γαλάζιον οὐρανὸν τῆς Ἑλλάδος, οὔτε τὰ ἀστέρια τὴν νύκτα, οὔτε τὸν ἥλιο τὴν ἡμέρα καὶ τὸ στήθος μας πλάκωνε ἡ μαύρη καταχνιὰ τῆς χώρας. Ἀλήθεια, πῶς ἔζησε τὸσα χρόνια

μόνος του; Ἐξετίμησε κανείς τὴν προσφορά τοῦ αὐτῆ γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ μας; Μόνον ἐκεῖνος ποὺ θὰ ζήσει στὴν Ἄφρική εἶναι δυνατὸν νὰ συλλάβῃ τὸ μέγεθος τῆς θυσίας ἐνὸς ἀσθενικοῦ σαρκίου ὅπως ἦτο τὸ τοῦ πατρὸς Χρυσοστόμου. Ἡ νεύρωσις τοῦ στομάχου τὸν ἐβασάνιζε, ἡ σιελόρροια τοῦ ἐγένετο φορτικὴ πολλακίς καὶ ἐντούτοις δὲν ἐλύγιζε. Καταστρώναμε τὰ σχέδια ἀφ' ἐσπέρας καὶ τὴν ἐπομένην πραγματοποιοῦσαμε τὰς ἐξορμήσεις μας. Δὲν ἤθελε νὰ λείπῃ ἀπὸ καμμία ἐξόρμηση.

Ἡ κυρία Κατσέα, ἡ δις Κατσιγεράκη καὶ ἡ δις Νικηταρᾶ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν εὐθύνη τῆς μαγειρικῆς τοῦ Κέντρου μας, εἶχον ἀναλάβει τὸν ἐκπολιτιστικὸν τομέα τῶν ὀρθοδόξων. Τοὺς ἐδίδασκον πρακτικὴν μαγειρικὴν, οἰκοκυρικὴν χωρὶς νὰ λείπῃ καὶ τὸ κατηχητικὸ μάθημα. Οἱ ἱερεῖς ἡσχολούμεθα μὲ τὴν τέλεση τῶν μυστηρίων, τὶς θεῖες λειτουργίες, τὶς βαπτίσεις, τὶς θεμελιώσεις ναῶν καὶ σχολείων, τὰ κηρύγματα καὶ τὶς διανομὰς ἀκόμῃ καὶ τοῦ ρουχισμοῦ ποὺ ἐστέλλετο ἐξ Ἀθηνῶν καὶ τῶν ἱερῶν ἀμφίων ποὺ διενέμοντο στοὺς φτωχοὺς ἱερεῖς τῶν ἰθαγενῶν ἀδελφῶν μας. Κάποτε ἀνεχωρήσαμεν διὰ τὴν δυτικὴν Κένυα τῶν Ἀκοῦρο, Ἄδονάι, Κισουμού, μὲ τὸ λάντ ρόβερ τοῦ Κέντρου. Μαζί μας εἶχαμε καὶ τὸν γέροντα πατέρα Ὁβαδία, ἕναν ἀπὸ τοὺς πρωτοπόρους ἰθαγενεῖς Ὀρθοδόξους ποὺ βρῆκε τὴν ἀληθινὴν πίστι τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Μεγάλων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας... Εἰς τὸ τροπικὸν κλίμα οἱ βροχὲς δὲν εἶναι κάτι τὸ ἀσύνηθες. Εἶχαμε περὶ τὰ 300 χιλιόμετρα διανύσει καὶ ἀρχίζει καταρρακτώδης βροχή. Τὸ ὄχημά μας ἦτο ἀδύνατον νὰ προχωρήσῃ. Ὁ ἀείμνηστος διετήρει τὴν ψυχραιμίαν του καὶ μὲ νεανικὸν παλμὸν τραγουδοῦσε τοὺς στίχους τοῦ Βερίτη “δὲν μᾶς σκιάζει οὔτε ἡ μπόρα, οὔτε τὸ χαλάζι...” καὶ ὅταν σὲ λίγο οἱ τροχοὶ μας χῶθηκαν στὴ λάσπη καὶ ἀκίνητοποιηθήκαμε τελείως, ἐνῶ περνούσαμε κάποιο ρέμα, ὁ γέρων φάνηκε δυνατώτερος τῶν νέων. Σηκώσαμε τὸ αὐτοκίνητο στὰ χέρια μας, τὸ ξεκαθίσαμε καὶ συνεχίσαμε τὸν δρόμο μας. Καὶ ἐμεῖς λέγαμε ποῦ βρῆκε τὴν δύναμι ὁ γέρων!

Μὲ τὴν συμπαράστασι τοῦ πατρὸς Ματθαίου ἐπεσκέφθημεν τὶς ὀρθόδοξες ἐκκλησίες, ἐθεμελιώσαμεν σχολεῖα καὶ ἐκκλησίες. Διενείμαμε βοηθήματα εἰς τοὺς ἀπόρους ἱερεῖς μας καὶ μὲ τὴν παρουσία μας ἐτονώσαμε τὸ φρόνημα τῶν ὀρθοδόξων ἰθαγενῶν. Ἀλήθεια πολὺς ὁ θερισμὸς καὶ οἱ ἐργάται ὀλίγοι. Εἰς τὶς περιοδεῖς ἀκόμῃ τῆς Τανζανίας, εἰς Ἀροῦσα, Μόση, Τόμκα, ἐθαύμασα τὴν ἀντοχὴ τοῦ γέροντος πατρὸς Χρυσοστόμου καὶ τοῦτο γιὰτὶ ἡ χαρὰ τοῦ ἦτο ἡ Ἱεραποστολὴ γιὰ τὴν δόξα τοῦ Χριστοῦ μας. Ἐπάνω ἀπὸ ὅλα ἦτο ἡ θυσία γιὰ τὸν Κύριό μας.

1968. Αύγουστος στην Άφρική. Ὁ ἀκάματος ἱεραπόστολος πατέρας Χρυσόστομος Παπασαραντόπουλος.

Διακρίνονται ὁ Γέροντας Παῦλος,
ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Ἀμφιλόχιος, ὁ κ. Πατρῶνος κ.ἄ.
στὴν πρώτη ἱεραποστολική τους περιοδεία στὴν Ἀφρική.

Τώρα ποὺ κοιμᾶται τὸν ὕπνο τῶν δικαίων ψυχῶν καὶ ἀναπαύεται εἰς τὴν χώραν ποὺ τόσο ἠγάπησε, ὅλοι μας πρέπει νὰ σκεφτῶμεν τὶς εὐθύνες μας ἔναντι τοῦ Κυρίου. Θὰ κωφεύομεν αἰώνιως εἰς τὸ προσκλητήριον τοῦ ἱεραποστόλου τῆς Ἀφρικῆς καὶ εἰς τὴν ἐντολὴν τοῦ ἀρχηγοῦ μας “πορευθέντες, μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη...”; Ἐκεῖνος δὲν ἐφείσθη τῆς ζωῆς του καὶ τὰ πάντα ἐστερήθη χάριν τῆς ἀγάπης τοῦ Σωτῆρος, γι’ αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ τὸν μιμηθῶμεν. Ἀπὸ τὸν τάφο του μᾶς φωνάζει: **Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κάγὼ Χριστοῦ**” καὶ ἀκόμη διὰ τὸ καλὸν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας νὰ τιμήσωμεν τὸν γενναῖον ἀθλητὴν. Ἐδειξε τόσην ἀταπάρνησι ὅσον οὐδεὶς ἄλλος ἱερεὺς τῆς Ἑλλάδος. Οἱ μαῦροι ἀδελφοί μας τὸν ὀνόμαζαν “μουζέ” δηλαδὴ γέροντα καὶ τὸν ἠγάπων ὅπως ἐκεῖνος τοὺς ἠγάπησε, ἀσφαλῶς τώρα κατέχει λαμπρὰν θέσι μεταξὺ τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ πρέπει νὰ ἀνακηρυχθῇ Ἅγιος ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν. Τοῦ ἀξίζει. Εἶναι χρέος μας καὶ πρέπει νὰ τὸ πράξωμεν .

Ἀρχιμανδρίτης Παῦλος Νικηταρᾶς

